

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์
ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด

HOLISTIC CHILD DEVELOPMENT IN THE ATTITUDES OF WAT PHAI LOM PRE - PRIMARY
EDUCATION CENTER IN MUANG DISTRICT TRAT PROVINCE

วิทยานิพนธ์

ของ

อภิญญา จรุงพัฒนานนท์

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตุลาคม 2557

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์
ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด
HOLISTIC CHILD DEVELOPMENT IN THE ATTITUDES OF WAT PHAI LOM PRE - PRIMARY
EDUCATION CENTER IN MUANG DISTRICT TRAT PROVINCE

วิทยานิพนธ์
ของ
อภิญญา จรุงพัฒนานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตุลาคม 2557

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม
อำเภอเมือง จังหวัดตราด

Holistic Child Development in the Attitudes of Wat Phai Lom Pre - primary Education Center
in Muang District Trat Province

อภิญญา จรุงพัฒนานนท์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายตา ประเสริฐภักดิ์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภู)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.วัฒนา บรรเทงสุข)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์พรทิพา นิโรจน์)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์พรทิพา นิโรจน์)

วันที่.....เดือน..... - 9 ก.พ. 2557 พ.ศ.....

อภิญา จรุงพัฒนานนท์. (2557). การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก
ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมพล สุวรรณภูมิ ค.ค. (พัฒนศึกษา)

ประธานกรรมการ

วัฒนา บรรเทงสุข กศ.ค. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด 2) เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เป็นลักษณะเลือกตอบและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสติปัญญา อยู่ในระดับมาก รองลงมาด้านร่างกาย อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง และด้านอารมณ์และจิตใจ อยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและการอบรมเลี้ยงดู พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศรายได้ และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Apinya Jarungphattanon. (2014). **Holistic Child Development in the Attitudes of Wat Phai Lom Pre - primary Education Center in Muang District Trat Province.** Thesis. M.A. (Social Sciences for Development). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Khompol Suvarnakuta Ph.D. (Development Education)	Chairman
Wattana Banteangsuk Ed.D. (Educational Administration)	Member

Abstract

The purposes of this research were 1) to study a holistic child development in the opinion of parents whose children are in Wat Phai Lom Pre - primary Education Center in Muang District in Trat and 2) to compare outcomes after sending children to Wat Phai Lom Pre - primary Education Center. The aspects of personal information were analyzed and compared in the research. The sample group was the 169 parents whose children are in Wat Phai Lom Pre - primary Education Center in Muang District in Trat. The research instrument was a 5 rating scale questionnaire with reliability level of 0.91. The descriptive statistics were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffe test.

The results were as follows : 1) the overall generality of the holistic child development classroom in Wat Phai Lom Pre - primary Education Center was at the high level. The first highest level was shown in the aspect of intelligence, the medium level was shown in the aspect of physical body, and another medium level was shown in the aspects of social behavior as well as emotional and psychological behaviors. 2) When each parent's opinions were compared according to personal information and parenting background, it was found out that parents with different genders, incomes, and parenting backgrounds showed their different attitudes towards the holistic child development with the statistical significance level of .05. The parents with different careers and educational backgrounds had no different opinions on the holistic child development.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภู ประชานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.วัฒนา บรรเทึงสุข กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบ แก้ไข และให้ คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนผู้บริหารศูนย์ ครูใหญ่ ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็ก ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีส่วนช่วยในการส่งเสริม สนับสนุนและเป็นประโยชน์ ในการศึกษาของบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณงามความดีนี้แด่ มารดา บิดา ครูอาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการดำเนินการ จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อภิญญา จรุงพัฒนานนท์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมุติฐานในการวิจัย.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู.....	10
ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู.....	10
วิธีการอบรมเลี้ยงดู.....	12
ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดู.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ.....	15
ความหมายของทักษะ.....	15
ลักษณะและที่มาของทักษะ.....	16
ความสำคัญของทักษะ.....	17
องค์ประกอบของทักษะ.....	18
การวัดทักษะ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม.....	20
ความหมายของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม.....	20
ลักษณะของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
งานวิจัยต่างประเทศ.....	22
งานวิจัยในประเทศ.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	46
วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	52
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	57
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	58
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	60
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	68
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	74

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเด็ก.....	30
2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของ ผู้ปกครอง ด้านร่างกาย จำแนกเป็นรายข้อ.....	32
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของ ผู้ปกครองเด็ก ด้านอารมณ์และจิตใจ จำแนกเป็นรายข้อ.....	33
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของ ผู้ปกครองเด็ก ด้านสังคม จำแนกเป็นรายข้อ.....	35
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของ ผู้ปกครองเด็ก ด้านสติปัญญา จำแนกเป็นรายข้อ.....	36
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของ ผู้ปกครองเด็ก ภาพรวม.....	37
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา เด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ.....	38
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพ.....	39
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษา.....	40
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	41
11 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่.....	42
12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการอบรมเลี้ยงดู ของครอบครัว.....	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 13 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก
แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นรายคู่.....

44

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และสิ่งแวดล้อมนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน แต่ปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุดในการพัฒนาทุกสิ่งนั้น คือ การพัฒนา “คน” โดยการพัฒนาคนนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนามาตั้งแต่เด็ก คือ อายุตั้งแต่แรกเกิดขึ้นไป ทั้งนี้หากการพัฒนาเด็กเมื่อเติบโตเต็มที่แล้ว คงทำได้ยากเพราะการปลูกฝังมาตั้งแต่วัยแรกเริ่มของชีวิตไปจนถึง 6 ปี จะเป็นการพัฒนาที่ดีที่สุด เป็นวัยที่ต้องมีการวางรากฐานของการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ คุณธรรม และจริยธรรมให้เจริญงอกงามอย่างต่อเนื่อง และเหมาะสมตามวัยซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศชาติและสังคมในอนาคตได้ การพัฒนาดังกล่าว จะต้องเริ่มที่การพัฒนาตั้งแต่ วัยเด็ก ทั้งนี้ในการพัฒนาเด็กนั้นจะส่งผลต่อการทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากมาย การพัฒนาจะเริ่มที่การปลูกฝังการดูแลให้เด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครอง ครู อาจารย์ การให้ภูมิคุ้มกันเด็กให้มีสุขภาพดี การให้การศึกษา การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม แก่เด็ก การจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต หรือแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นทรัพยากรสำคัญต่อการพัฒนาประเทศซึ่งกระบวนการต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก (บึงอร อ้วนถ้ำ. 2540 : 2)

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีส่วนในการดูแลให้การศึกษาแก่เด็กร่วมกับโรงเรียนในฐานะของ ผู้ให้ข้อมูลและผู้สนับสนุนการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครอง สามารถเชื่อมประสานความเป็นอยู่ การดูแลและการให้ความรู้แก่เด็กอย่างต่อเนื่องจากบ้านสู่โรงเรียน และจากโรงเรียนสู่บ้านการร่วมมือของผู้ปกครองอย่างจริงจัง เกิดผลลัพธ์ในทางบวกกับเด็ก ปรับปรุง การสื่อสารที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับเด็กปรับปรุงทัศนคติของเด็กที่มีต่อโรงเรียนและเพิ่มความ ต้องการไปโรงเรียนด้วย ไม่แต่เพียงเท่านั้น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การศึกษาระดับปฐมวัย ยังช่วยให้การสร้างเสริมพัฒนาการเด็กเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการศึกษาคงไม่เพียงแต่ให้ผู้ปกครองมารับทราบข้อมูลทางการศึกษาเท่านั้น แต่ยังหมายถึง การร่วมจัดการศึกษา และการเรียนการสอนที่สร้างคุณค่าทางการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยทำให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลที่ดี ส่วนครูก็มีโอกาสสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง

ลดข้อขัดแย้ง ทำให้เกิดการส่งเสริมและพัฒนาเด็กร่วมกัน ด้วยสัมพันธภาพที่ดี เกื้อกูลกันและกัน (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2546 : 70 - 72)

เมื่อเด็กเริ่มที่จะเข้าสู่การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เด็กต้องเผชิญกับประสบการณ์ใหม่ที่ไม่เหมือนกับช่วงเวลาที่อยู่กับครอบครัว ตั้งแต่สภาพแวดล้อมทางกายภาพ คือ โรงเรียนและห้องเรียน มีคุณครูเป็นผู้ให้การดูแลแทนคุณพ่อคุณแม่หรือพี่เลี้ยงเด็ก เด็กต้องเรียนรู้การใช้ภาษา เรียนรู้การช่วยเหลือตนเอง รวมถึงการประพฤติปฏิบัติและกิจกรรมการเล่นที่แตกต่างจากที่บ้าน เพราะในปัจจุบันสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปทำให้ครอบครัวมีขนาดเล็กลง ผู้ปกครองที่อยู่ในวัยทำงานนิยมที่จะส่งบุตรหลานของตนเองเข้าเรียนในชั้นเด็กเล็กหรือชั้นปฐมวัย เนื่องจากเป็นครั้งแรกของการก้าวออกจากครอบครัวเข้าสู่สังคม การเรียนรู้ของเด็กจึงเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนและประสบการณ์ทางสังคม โดยอาศัยฐานความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์จริงในชีวิต จากประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมเมื่อได้รับการสนับสนุนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นกระบวนการและขั้นตอนจะเกิดการขยายความคิดสร้างความรู้ โดยความรู้ใหม่และความรู้เดิม มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ครูจึงมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (พัชนี วัชยาธิม, 2545 : 2)

ในพ.ศ. 2534 งานการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของแต่ละตำบลถูกโอนมาอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การดำเนินงานการพัฒนามีบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ ผู้ดูแลเด็ก (ผด.) ซึ่งเป็นอาสาสมัครประเภทหนึ่งทำหน้าที่เสมือนคุณครูอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตั้งแต่เวลา 7.00 น. ถึง 16.00 น. ปัจจุบันมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4,328 ศูนย์ มีผู้ดูแลเด็ก (ผด.) จำนวน 7,589 คน มีโครงการทำงานในแต่ละศูนย์โดยขึ้นตรงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนผู้ดูแลเด็กจะขึ้นอยู่กับจำนวนเด็กที่ดูแล โดยเฉลี่ยแล้วผู้ดูแลเด็ก 1 คน ต่อการดูแลเด็ก 20 คน หน้าที่หลักในการทำงานในแต่ละวัน คือ การรับภาระในการดูแลเด็กแทนคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กจะเป็นผู้สัมผัสเด็กโดยตรง การดูแลจะมีตั้งแต่ในเรื่องการเตรียมสถานที่ที่อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตรวจความสะอาดของร่างกายอบรมเลี้ยงดูเด็กตามตารางการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ จัดเตรียมการสอน บันทึกการสอน บันทึกประจำตัวเด็ก และผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนโดยเน้นการใช้เศษวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ดูแลเด็กต้องจัดให้เหมาะสมกับวัย 3 - 6 ปี ซึ่งการพัฒนาส่วนใหญ่ของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องการปรับตัวให้คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมและเรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อเตรียมตัวจะอยู่ในสังคมที่กว้างขึ้นในวัยต่อไป (พงศ์เทพ เกตุไสว, 2550 : 3)

วัดจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดขึ้นในพื้นที่ของวัด โดยใช้อาคารของวัดเป็นสถานที่จัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษอบรมปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม

ของไทยและภูมิปัญญาไทยแก่เยาวชนตามสมควรแก่วัย รวมทั้งการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก่อนเกณฑ์ที่จะเข้าสู่วัยเรียนในระดับประถมศึกษา กรมการศาสนา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยนอกระบบโรงเรียน สอนเด็กก่อนเกณฑ์ที่จะเข้ารับการศึกษาก่อนบังคับตามกฎหมาย ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปี จนถึงย่างเข้าปีที่ 6 การจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมโดยรวม ในการจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มีหลักเกณฑ์ในการจัดตั้ง คือ เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมายบริเวณที่จัดตั้งศูนย์ไม่มีหน่วยงานอื่นดำเนินการจัดตั้งศูนย์ในลักษณะเดียวกัน และไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นมีคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เจ้าอาวาสเป็นผู้เสนอรายงานขออนุญาตจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดและทำหน้าที่เป็นประธาน คณะกรรมการบริหารศูนย์ควบคู่กันไป มีครูผู้สอนทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ และมีครูที่เลี้ยงอายุ ไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาคารสถานที่มีความปลอดภัยและเพียงพอต่อจำนวนเด็ก จำนวนเด็กที่พร้อมจะเข้ารับการอบรมต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 20 คน การดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดอาศัยแนวทางจากกฎหมายตราสามดวงฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2506) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการหรือพระภิกษุ ดำรงตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ อันได้แก่ เจ้าคณะภาค รองเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะจังหวัดเจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล รองเจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาส ไว้ข้อหนึ่งว่า "ควบคุมและส่งเสริมการศึกษา ความเรียบร้อย ดินามการศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ ให้ดำเนินการไปด้วยดี" การจัดการศึกษาให้แก่เด็กและประชาชนให้มีความรู้ขั้นอ่านออกเขียนได้ ให้ทั่วถึงแบบโรงเรียนวัดสอนเด็กก่อนเกณฑ์นี้จัดได้ว่า เป็นการศึกษาสงเคราะห์เด็ก และการสาธารณสงเคราะห์ประการหนึ่ง และการจัดการศึกษาประเภทใดหรือระดับใดก็ตาม ถ้าสามารถจัดโดยวัดหรือพระสงฆ์ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการแล้วนับเป็นการทำให้เด็กหรือประชาชนได้ใกล้ชิดหรือเข้าวัดมากขึ้น มีศีลธรรม และเป็นคนโดยสมบูรณ์มากกว่าเด็กหรือประชาชนที่ไม่มีโอกาส ดังกล่าว (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2540 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด เป็นศูนย์หนึ่งที่เปิดดำเนินการและปฏิบัติตามนโยบายของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดดำเนินการสอนเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 เจ้าอาวาสเป็นผู้บริหารและมีคณะกรรมการทำหน้าที่เป็นครูใหญ่ได้รับงบประมาณการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด เป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้มีความพร้อม ทั้งด้านร่างกาย

ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา สามารถแสดงศักยภาพให้บุคคลทั่วไป ผู้ปกครอง ประชาชนในท้องถิ่นและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การยอมรับการปฏิบัติงานของศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ปัจจัยหลักที่ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ดำเนินงานเพื่อแบ่งเบาภาระให้กับผู้ปกครองได้มีเวลาในการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือผู้ปกครอง ที่มีฐานะยากจนและเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยปูพื้นฐานและขัดเกลาจิตใจให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม แต่เยาว์วัยและให้ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา และมุ่งพัฒนาความพร้อมทั้ง 4 ด้าน ทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และพัฒนาพฤติกรรมให้มีความเหมาะสมตามวัยให้กับเด็กในลักษณะแบบองค์รวม การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ ของเด็กในระดับปฐมวัยที่มีช่วงอายุระหว่าง 2.6 - 6 ปี อยู่ในช่วงวัยตอนต้นที่ต่อเนื่องจากวัยทารก เด็กวัยนี้มีความก้าวหน้า อย่างมากในด้านกล้ามเนื้อ มัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่และประสาทสัมผัส จึงเป็นระยะที่เหมาะสมที่สุดในการฝึกทักษะกล้ามเนื้อและระบบที่ควบคุมการเคลื่อนไหว เพราะงานตามขั้นพัฒนาการของวัยนี้ คือ การที่เด็กควบคุมอวัยวะ เคลื่อนไหวได้อย่างหยบ และอย่างประณีตได้บ้างแล้ว คุณครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะทางธรรมชาติ ทางด้านร่างกายของเด็กในวัยปฐมวัย ดังต่อไปนี้ (เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ และคณะ. 2544 : 65 - 67)

1. เด็กก่อนวัยเข้าเรียนชอบทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก กิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ คือ การวิ่ง กระโดด ปีนป่ายเครื่องเล่น ชนิดต่าง ๆ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก คือ การเล่นของเล่น การร้อยลูกปัด การต่อไม้บล็อก การเล่นบทบาทสมมุติตามมุมต่าง ๆ และเด็กยังมีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างเต็มที่
2. ควรเตรียมสร้างสมรรถภาพทางกาย เพื่อให้เด็กช่วยเหลือตนเองได้ และพร้อมที่จะได้รับการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ในวัยตอนกลางเมื่อเด็กต้องใช้เวลาอยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมวัยเรียนและผู้ใหญ่ ฝึกให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะต้องทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นการช่วยตอบสนองพัฒนาการ ด้านความสนใจของเด็กก่อนวัยเรียน และช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับพัฒนาการในขั้นต่อไป
3. ควรเสริมสร้างสุขลักษณะที่ดีแนะนำและฝึกการรักษาความสะอาดของร่างกาย การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล เช่น การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การล้างหน้าเมื่อตื่นขึ้น จากการนอนพักผ่อนช่วงเวลากลางวัน การดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ของตนเองให้สะอาด
4. ควรเสริมสร้างสุขลักษณะนิสัยในเรื่องการขับถ่ายให้กับเด็กก่อนวัยเรียน ทั้งนี้ควรให้ การฝึกฝนอย่างนุ่มนวล เพราะตามธรรมชาติสภาพร่างกายของเด็กจะมีความพร้อมต่อการฝึกแล้ว

เช่น เด็กจะสามารถควบคุม การอุจจาระได้ก่อนการปัสสาวะ และเด็กจะสามารถควบคุม การปัสสาวะในเวลากลางวันได้ดีกว่าในเวลากลางคืน

5. ควรปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กเกิดความเคยชิน กับการมีสำนึกที่จะกระทำแต่สิ่งที่ดี เพราะเด็กนั้นต้องอยู่ร่วมสังคมกับผู้อื่นตลอดเวลา ดังนั้น เด็กจะต้องรู้จักการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบองค์รวมของศูนย์เด็กเล็กจึงต้องดำเนินการ ตามนโยบายที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้ว่า จะต้องพัฒนาเด็กให้ครบ 4 ด้าน ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. ออนไลน์. 2552 ข)

1. พัฒนาการด้านร่างกาย
 - 1.1 มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
 - 1.2 กล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและสัมพันธ์กัน
2. พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ
 - 2.1 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
 - 2.2 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
 - 2.3 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี เคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย
3. พัฒนาการด้านสังคม
 - 3.1 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
 - 3.2 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
 - 3.3 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา
 - 4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 - 4.2 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
 - 4.3 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 - 4.4 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ดูแลเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จึงมีความสนใจที่จะทราบถึงการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ซึ่งผลจากการศึกษานี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลแนวทางในการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นตรงกับ ทัศนะของผู้ปกครองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด สามารถเป็นแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กได้มากขึ้น ได้รับรู้ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตและข้อกำหนดในการศึกษาวิจัย ไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำนวน 301 คน ภายในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 (ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด. 2554 : 3)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1.1 เพศ

1.1.2 อาชีพ

1.1.3 ระดับการศึกษา

1.1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

1.1.5 การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเด็ก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน คือ

2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

2.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

2.3 พัฒนาการด้านสังคม

2.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้รับผิดชอบและดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนเด็ก ได้แก่ มารดา บิดา ญาติ หรือผู้ที่มารดา บิดา ว่างใจนำบุตรหลานไปฝากไว้ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กและให้การศึกษากับเด็กที่เรียนในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไฟลัสม อำเภอมือง จังหวัดตราด

ทักษะ หมายถึง บุคคลนั้น คิดและรู้สึกอย่างไร กับคนรอบข้าง วัตถุหรือสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ โดย ทักษะคิด นั้นมีรากฐานมาจาก ความเชื่อที่อาจส่งผลถึง พฤติกรรมในอนาคตได้ ทักษะคิด จึงเป็นเพียง ความพร้อม ที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่า ชอบหรือไม่ชอบ ต่อประเด็นหนึ่ง ๆ

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม หมายถึง การพัฒนาเด็กในทุกด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา จะต้องก่อให้เกิดการเรียนรู้เป็นประการสำคัญ และนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นนิสัยใจคอ ความเข้าใจ ทักษะคิด และพฤติกรรมต่าง ๆ เด็กที่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และใช้ความรู้ความสามารถของตน ทำคุณประโยชน์ให้แก่ชุมชนและประเทศชาติต่อไป ทั้งนี้การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมถือเป็นกิจกรรมระยะยาว ต้องใช้เวลานานในการดูแลขัดเกลา ปลูกฝัง และเสริมสร้าง อาจเห็นผลช้าแต่เมื่อปรากฏผลแล้วผลนั้นจะคงอยู่ตลอดไปในชีวิตของเด็ก จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

1.1 มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

1.2 กล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและสัมพันธ์กัน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

2.1 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

2.2 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

2.3 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี เคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย

3. พัฒนาการด้านสังคม

3.1 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

3.2 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย

3.3 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติของมารดาในการอบรมเลี้ยงดู ดูแล
แนะนำสั่งสอนให้การศึกษา ถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ และสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ
ให้กับสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัว ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงวัยเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่
ให้ความรัก ความเมตตา การเอาใจใส่ ห่วงใย อาหาร สร้างความเข้าใจ พยายามเข้าใจ และปลูกฝังกับ
สมาชิกในครอบครัวให้มีพฤติกรรมและบุคลิกภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมต้องการ

พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านโครงสร้างและแบบแผนของอินทรีย์
ทุกส่วนการเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวไปเรื่อย ๆ และเป็นขั้น ๆ จากระยะหนึ่งไปอีกระยะหนึ่ง ซึ่งจะทำ
ให้เด็กมีลักษณะและความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้น อันมีผลทำให้เจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย
ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้นักคนมีพฤติกรรม
ที่เป็นระบบระเบียบมากขึ้นสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น ปรับตัวได้มากยิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
พัฒนาการของมนุษย์ประกอบไปด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

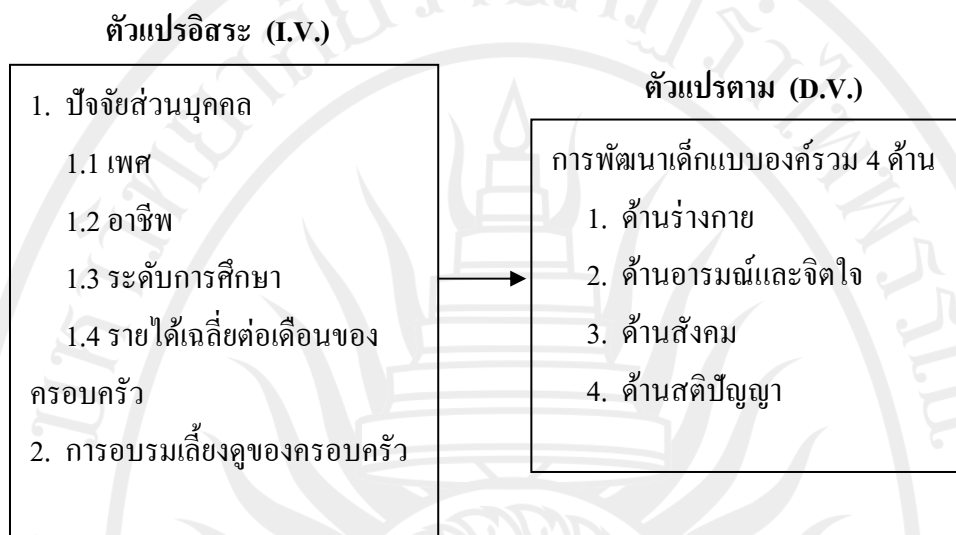
1. ด้านร่างกาย หมายถึง การเจริญเติบโตของร่างกายที่เหมาะสมตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี
มีความรู้และทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่

2. ด้านอารมณ์และจิตใจ หมายถึง ระวังแฉ่ในอารมณ์ดี มีความพึงพอใจในตนเองและ
ผู้อื่น ช่วยเหลือ แบ่งปัน แสดงความรัก ความมีเมตตา มีวินัย มีความอดทน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
ชื่นชมในศิลปะ ดนตรี เคลื่อนไหวร่างกาย และรักการออกกำลังกาย

3. ด้านสังคม หมายถึง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม
มีสัมมาคารวะ และมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมและเคารพสิทธิ
ของผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม ปฏิบัติตนตามข้อตกลงร่วมกับผู้อื่น

4. ด้านสติปัญญา หมายถึง สามารถสื่อสาร เขียนภาพ การคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของ
สิ่งต่าง ๆ การคิดแก้ปัญหา การจำแนก เปรียบเทียบ การบอกตำแหน่ง การเรียงลำดับเหตุการณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน
4. ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน
5. ผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู
 - 1.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู
 - 1.2 วิธีการอบรมเลี้ยงดู
 - 1.3 ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดู
2. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ
 - 2.1 ความหมายของทักษะ
 - 2.2 ลักษณะและที่มาของทักษะ
 - 2.3 ความสำคัญของทักษะ
 - 2.4 องค์ประกอบของทักษะ
 - 2.5 การวัดทักษะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม
 - 3.1 ความหมายของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม
 - 3.2 ลักษณะของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้หลายท่าน ดังนี้

ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ (2534 : 19) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ว่า หมายถึง ลักษณะวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้เลี้ยงดูใช้ในการเลี้ยงดูเด็ก ดูแลเด็ก อบรมสั่งสอนเด็กและมีปฏิสัมพันธ์ต่อเด็ก รวมทั้งการปฏิบัติตัวของผู้เลี้ยงดู ความคิดเห็นของผู้ใหญ่เกี่ยวกับเด็ก ตลอดจนสื่อ กิจกรรม และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์ด้วย

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 48) การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง กระบวนการขัดเกลาทางสังคม ทารกหรือผู้เยาว์ที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จะต้องได้รับการบำบัดความต้องการที่จำเป็น บางอย่าง เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งปกติแม่หรือผู้เลี้ยงดูจะสนอง ความต้องการเหล่านี้ทำทางและความสัมพันธ์ดังกล่าว จะก่อให้เกิดคุณค่าทางด้านจิตใจและ พัฒนาการของเด็ก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การเลี้ยงดู หมายถึง การตอบสนองความต้องการ ในระยะเริ่มแรกของมนุษย์ตามระเบียบแบบแผนที่สังคมนั้น ๆ กำหนดและแตกต่างกันตามสภาพ ของสังคมที่ตนเองเป็นสมาชิก

สุพัตรา สืบประดิษฐ์ (2536 : 309) การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง มารดา บิดา หรือผู้เลี้ยงดู เด็กต้องทำหน้าที่แนะนำ ฝึกฝน อบรมเลี้ยงดูเด็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ให้เจริญเติบโต มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาการ ทางด้านจิตใจและคุณธรรม พัฒนาการทางด้านอารมณ์และบุคลิก พัฒนาการทางด้านสังคม โดยผู้เลี้ยงดูจะต้องเข้าใจและมีความรู้เรื่องพัฒนาการของเด็ก ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการอบรม เลี้ยงดูบางอย่างให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม

รติชน พิทยสัถ์ (2543 : 60) ได้กล่าวไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบ่งความหมายเป็น 2 ส่วน คือ การอบรมและการเลี้ยงดู

การอบรม หมายถึง การแนะนำสั่งสอนให้ความรู้ให้แนวคิดแนวปฏิบัติถ่ายทอด บุคลิกภาพ ค่านิยม ตลอดจนการทำตัวเป็นตัวอย่างในเรื่องต่าง ๆ ให้เด็กมีนิสัยที่พึงประสงค์

การเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลในเรื่องอาหาร ดูแลสุขภาพ ดูแลความเป็นอยู่ เพื่อสนอง ความต้องการของเด็ก เลี้ยงดูส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาตามวัยอันเหมาะสม

พรทิพย์ พิชัย (2542 : 203) การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่มารดา บิดา หรือบุคคล ที่เกี่ยวข้องเลี้ยงดูเด็ก พึงปฏิบัติต่อเด็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ให้ได้รับการตอบสนอง ความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐานทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างเพียงพอ รวมทั้งชี้แนะสั่งสอน อบรม เด็กด้วยการมีความรู้ มีความรักความเข้าใจ มีความตระหนักมองเห็นความสำคัญของเด็ก ปรับวิธีการเลี้ยงดูเด็กอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คำนึงถึง ธรรมชาติของเด็กเพื่อให้เด็กเติบโตเป็นคนดี มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีบุคลิกภาพที่ดี สามารถ เฝือกับสถานการณ์ของสังคมและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็ก หมายถึง การที่มารดา บิดา หรือ บุคคลที่เกี่ยวข้องในการเลี้ยงดูเด็ก ปฏิบัติต่อเด็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ให้เจริญเติบโต และมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งผู้อบรม

ต้องอบรมด้วยความรักความเข้าใจ และปรับวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเหมาะสมให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อให้เด็กเติบโตเป็นคนดี สามารถเผชิญกับสภาพการณ์ของสังคม และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกวิธี

วิธีการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูเด็กมีความหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่มีวิธีหนึ่งวิธีใดที่ดีที่สุด ในแต่ละแบบของการอบรมเลี้ยงดูก็อาจจะมีแบบอื่น ๆ ร่วมอยู่ด้วย ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อลักษณะนิสัย ความเคยชินของคนในสังคมนั้น ๆ รวมทั้งตัวของเด็กด้วยที่มีความแตกต่างกัน จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายปลายทางก็คือต้องการให้เด็กเป็นคนดีผลจากการวิจัยเป็นที่ยอมรับว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้น มีผลต่อการพัฒนาการของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านบุคลิกภาพ นักจิตวิทยาและผู้รู้ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยวิธีการต่าง ๆ มากมาย ดังนี้ (สุมน อมรวิวัฒน์. 2534 : 377 - 393)

วารสาร รักวิจัย (2540 : 20 - 26 ; อ้างถึงใน สุมน อมรวิวัฒน์. 2534 : 377 - 393) กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ไว้ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักความอบอุ่นแบบประชาธิปไตย เป็นการอบรมเลี้ยงดูโดยให้ความรัก ความเอาใจใส่ และความเข้าใจ ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กจะต้องใช้เหตุผลให้เด็กรู้สึกว่าเขาเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบนี้จะต้องให้ความสำคัญแก่ตัวเด็ก ผู้ดูแลจะต้องให้ในสิ่งที่เด็กต้องการจริง ๆ จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ตรงกับพัฒนาการของเด็กตามความเหมาะสมกับความสามารถทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ด้านทักษะของเด็ก โดยไม่บังคับให้เด็กทำในสิ่งที่เด็กไม่อยากทำ ให้อิสระกับเด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เอาใจใส่และช่วยเหลือ แนะนำเด็กตามความเหมาะสม ยอมรับความสามารถและให้สิทธิเด็กในการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ผลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตย เด็กจะเป็นคนเปิดเผยเป็นตัวของตัวเอง มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีอารมณ์ขัน ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว สามารถปรับตัวได้ดี และกล้าแสดงออกอย่างมั่นใจ สามารถช่วยเหลือตนเองและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า รู้จักใช้เหตุผล เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบคาดหวังเอาากับเด็ก เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ดูแลเด็กเรียกร้องเอาจากเด็ก เด็กจะต้องทำตามจุดประสงค์หรือความต้องการของผู้ดูแลเด็ก เด็กมีหน้าที่ทำตามทุกอย่างแม้ว่าจะไม่ชอบก็ตาม เด็กจะพบแต่คำสั่งที่ว่า ต้องทำแบบนี้ ต้องเล่นแบบนี้ เด็กจะถูกเย็บเชยให้ทำแต่สิ่งที่ผู้ดูแลเด็กคิดว่าดีเท่านั้น ผู้ดูแลเด็กมักจะพูดว่ากล่าวเมื่อเด็กอธิบายหรือแสดงเหตุผลคัดค้าน เด็กจะต้องทำตามความพึงพอใจของผู้ดูแลเด็กทุกครั้ง

ผลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบคาดหวังเอาากับเด็ก เด็กจะเป็นคนเจ้าอารมณ์ ปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกได้ยาก ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่สามารถค้นพบความสามารถของตนเอง เด็กบางคนไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นคนว่านอนสอนง่าย เชื่อฟังผู้ใหญ่ทุกอย่าง ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และชอบที่จะพึ่งพาผู้ใหญ่

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เป็นการเลี้ยงดูที่ผู้ดูแลเด็กไม่สนใจที่จะอบรมสั่งสอน ปล่อยให้เด็กทำตามแต่ใจตนเอง ไม่มีใครคอยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องตามความเหมาะสม ไม่สนใจสภาพแวดล้อมของเด็ก ไม่สนใจยามเด็กเจ็บป่วย อบรมเลี้ยงดูแบบตามมีตามเกิด

ผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เด็กจะมีลักษณะก้าวร้าว ชอบทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่นอยู่บ่อย ๆ มีเจตคติไม่ดีต่อผู้ดูแลเด็ก บางครั้งถึงกับเกลียดชัง ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ เด็กจะมีการเชื่องซึม ไม่สามารถปรับตัวได้ง่าย มีความตึงเครียดทางอารมณ์ กระวนกระวายใจ อยู่เป็นประจำ มีอารมณ์ไม่มั่นคง ไม่มีเหตุผล ชอบเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นเสมอ เพราะเด็กขาดความรักความอบอุ่น มักจะเกิดปัญหาสุขภาพจิต ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มักจะพบว่า ยุวอาชญากรส่วนใหญ่มีพื้นฐานความผิดด้วยการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบถนอมมากเกินไป เป็นการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ผู้ดูแลเด็กคอยปกป้องเด็กมากเกินไป ไม่ให้เด็กได้รับความยากลำบากหรืออันตรายใด ๆ คอยให้ความช่วยเหลือกับเด็กทุกอย่างจนเด็กไม่รู้จักหาวิธีการช่วยเหลือตนเอง ไม่รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีเรื่องอะไรขัดข้อง ผู้ดูแลเด็กจะคอยช่วยเหลือให้หมดทุกอย่างโดยเด็กไม่ต้องทำอะไรด้วยตนเองเลย เรียกได้ว่าเป็นการถนอมไขว้ไถ่ในหิน เอาใจใส่เด็กแบบไม่คลาดสายตา คอยให้ความช่วยเหลือเด็กทุกฝีก้าว

ผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบถนอมมากเกินไป จะทำให้เด็กกลายเป็นคนที่เอาแต่ใจตนเอง ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องคอยพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ พึ่งตนเองไม่ได้ ไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ยาก เด็กมีแนวโน้มสุขภาพจิตเสียและมีอาการทางประสาท

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า ผู้ดูแลเด็กจะอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยวิธีการแบบไหนก็ตาม สิ่งที่สำคัญที่สุดในการอบรมเลี้ยงดูเด็กถ้าจะให้ได้ดีผลดีนั้น ผู้ดูแลเด็กจะต้องสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับเด็ก เมื่อเด็กมีศรัทธากับผู้ดูแลเด็กแล้ว ผู้ดูแลเด็กจะพูดอย่างไรเด็กก็จะคล้อยตาม และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติเป็นอย่างดี วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นมีหลากหลายวิธีการขึ้นอยู่กับ

ปัจจัยหลายๆ อย่างของผู้อบรมเลี้ยงดู ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมของผู้อบรมเลี้ยงดูเด็กจะแตกต่างกันออกไป ซึ่งผลลัพธ์ของการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้น ๆ จะเป็นตัวกำหนดอุปนิสัย จิตใจ และความรู้สึกนึกคิดของเด็กในอนาคต

ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดู

กรมสุขภาพจิต (2543 : 7 ; อ้างถึงใน สุมณ อมรวิวัฒน์. 2534 : 377 - 393) กล่าวถึงทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดู ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการด้านจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sigmund Freud)

เป็นนักจิตวิทยาชาวออสเตรียที่มีความเชื่อว่าพัฒนาการบุคลิกภาพของคนขึ้นอยู่กับ การตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทางด้านสรีระ หรือที่เขาเรียกว่าแรงขับโดยสัญชาตญาณ แรงขับดังกล่าวมี 3 ประเภท ได้แก่ แรงขับทางเพศหรือความต้องการตอบสนองทางเพศ (Libido) แรงขับหรือความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ (Life-preserving Drive) และแรงขับหรือความต้องการที่จะแสดงความก้าวร้าว (Aggressive Drive)

2. ทฤษฎีพัฒนาการด้านจิตสังคมของอีริกสัน

อีริกสัน (Erikson, 1978 : 91) เป็นนักจิตวิทยาพัฒนาการที่มีชื่อเสียงและให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมาก มีแนวคิดว่า วัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว หากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กดี เด็กจะมองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในทางตรงกันข้ามหากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กไม่ดี ไม่เอื้อหรือส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็ก เด็กจะกลายเป็นคนมองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

3. ทฤษฎีวุฒิภาวะของกิเซล

กิเซล (Gesell, 1990 : 79) เป็นนักจิตวิทยาที่มีความเชื่อในเรื่องของความเจริญเติบโตตามวุฒิภาวะ โดยกล่าวว่า “วุฒิภาวะเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอย่างมีระเบียบ โดยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าภายนอก” กิเซลเชื่อว่าพฤติกรรมของเด็กจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยา ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้น การฝึกฝนหรือการเรียนรู้ไม่ว่าลักษณะใดก็ตาม จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และเป็นการเสียเวลาโดยใช่เหตุ ถ้าหากร่างกายยังไม่พร้อมหรือยังไม่มีวุฒิภาวะ

4. ทฤษฎีพัฒนาการด้านความรู้คิดของเพียเจต์

เพียเจต์ (Piaget, 1995 : 120) นักจิตวิทยาชาวสวิส ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กและพัฒนาการทางสติปัญญา ตามแนวความคิดของเพียเจต์ได้อธิบาย

ถึงพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญาในความเห็นของเขาว่า บุคคลสามารถคิด ดัดแปลงความคิด และแสดงความคิดของตนออกมาได้ ย่อมเป็นผลมาจากขบวนการปรับเข้าสู่โครงสร้าง (Assimilation) และการจัดปรับขยายโครงสร้าง (Accommodation) โดยผลของการทำงานดังกล่าว จะเกิดเป็นโครงสร้างขึ้น (Schema)

จากแนวคิดของนักจิตวิทยาทฤษฎีพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า ระยะเวลาของการพัฒนาคนในวัยต้นของชีวิตแล้ว นักจิตวิทยายังได้เสนอข้อคิดต่าง ๆ ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่มีความสำคัญที่สุดต่อการวางรากฐานของชีวิตมนุษย์ ทฤษฎีพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ นี้จะช่วยให้พ่อ แม่ ครู และผู้เลี้ยงดู ได้ใช้แนวทางส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านความคิด การแก้ปัญหา ตลอดจนได้พัฒนาให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เด็กได้เข้าใจ และเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อตนเอง และผู้อื่นและเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กให้เจริญเติบโตไปพร้อม ๆ กัน ตลอดจนได้ศึกษาพัฒนาการของเด็กได้ข้อสรุปเป็นแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากมาย ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการด้านจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางเพศของเด็ก ที่มีผลต่อบุคลิกภาพเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ทฤษฎีพัฒนาการด้านจิตสังคมของอีริกสัน ได้ให้ความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กในวัยต่าง ๆ ทฤษฎีพัฒนาการของกิลเซล ให้ความสำคัญของการเจริญเติบโตทางวุฒิภาวะของมนุษย์ ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านการรู้คิดของเพียเจท์ที่ศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ทางสติปัญญา

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนะ

ความหมายของทัศนะ

คำว่า ทัศนะ ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Attitude” ซึ่งแปลว่า ความรู้สึก ความเห็นในทางจิตวิทยาถือว่า ทัศนคติเป็นตัวแปรหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่จะต้องอาศัยการศึกษา ค้นคว้าด้วยวิธีที่ซับซ้อน มีนักวิชาการผู้ให้คำนิยามหรือความหมายของคำว่า ทัศนคติแตกต่างกัน ดังนี้

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2549 : 69) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเห็นว่า ความรู้สึกเป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความคิดเห็นเป็นองค์ประกอบทางด้านปัญญา และท่าทีเป็นองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2546 : 121) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนะ หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และแนวโน้มของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งของ หรือความคิดใด ๆ ก็ตาม ในลักษณะของการประเมินค่า ฯลฯ ความรู้สึก ความเชื่อ และแนวโน้มนี้ต้องคงอยู่นานพอสมควร

ศักดิ์ไชย สุรกิจบวร (2545 : 137) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะเป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์ที่เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความคิด ความกลัวต่อบางสิ่งบางอย่าง

สุชา จันทน์เอม (2540 : 242) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะ หมายถึง ความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคลวัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นไปในทำนองที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

กัญญา ศิริกุล (2540 : 50) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกที่ชอบหรือไม่ชอบก็ตาม นั้นเป็นผลมาจากอิทธิพลทางร่างกายหรือจิตใจของบุคคลเหล่านั้นก็ได้คือ สุขภาพที่ดีนั้นอาจเป็นการสนับสนุนทักษะที่ดี แต่ขณะที่ไม่สบายอาจสร้างทักษะในทางลบได้ นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา การอ่าน และประสบการณ์ ก็เป็นตัวกำหนดทักษะของบุคคลด้วย

สรุปได้ว่า ทักษะคือ ความรู้สึกนึกคิดที่แสดงออกมาจากจิตใจที่มีผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไม่ว่าสิ่ง ๆ นั้น กลุ่ม ๆ นั้น จะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่ก็ตาม ทั้งในทางที่ดี คือ คิดเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือคิดเห็นว่าสิ่ง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี และบางครั้งก็จะคิดเห็นต่อสิ่ง ๆ ใดว่าอาจจะดีหรืออาจจะไม่ดี คือ เป็นกลางยังไม่ใช่ทั้งดีหรือไม่ดีอย่างชัดเจน

ลักษณะและที่มาของทักษะ

วิรัช ลภีรัตนกุล (2540 : 199) ได้กล่าวว่า ทักษะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ ดังนั้น ได้มีการสรุปลักษณะและที่มาของทักษะ ไว้ดังนี้

1. ทักษะเป็นการแสดงออกตามความรู้สึกของบุคคลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น ในปัญหาหรือสิ่งต่าง ๆ
2. ทักษะเป็นการแสดงออกถึงความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพลหลายประการ ทั้งทางด้านสรีระร่างกายหรือจิตใจของบุคคลประกอบกัน
3. ทักษะเป็นสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน แต่ถ้าปลุกกระตุ้นด้วยสิ่งเร้าที่เป็นแรงเสริมทางด้านความต้องการ อารมณ์ ความคิด หรือสภาพสรีระร่างกายแล้ว ก็จะแสดงออกทันที แรงกระตุ้นหรือสิ่งเร้านี้อาจจะช่วยปลุกกระตุ้นให้เกิดทัศนคติขึ้นในเรื่องต่าง ๆ
4. ทักษะอาจมีสาเหตุมาจากความต้องการที่จะได้รับรางวัลหรือผลตอบแทน
5. ทักษะช่วยตอบสนองความต้องการของคนที่ต้องการทำความเข้าใจความหมายของปัญหาหรือประเด็นที่ได้แย้งกันให้ชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งต้องการทำความเข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลกที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
6. ทักษะของบุคคลเมื่อถูกกระตุ้นหรือปลุกเร้าให้เกิดแล้ว อาจถูกเก็บกดเอาไว้แสดงออกก็ได้ ทั้งนี้จะเป็นผลมาจากอิทธิพลภายนอกตัวเราหรืออิทธิพลภายในตัวเราเอง

สรุปได้ว่า ทักษะเป็นการแสดงออกจากรายในตัวบุคคลนั้น ๆ คือ ความรู้สึกรับชอบหรือไม่ชอบ ทั้งด้านอารมณ์ ความคิดต่าง ๆ และถ้าหากถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าจะแสดงออกทางร่างกายทันที สิ่งเร้าต่าง ๆ จะเข้ามากระตุ้นได้จากทั้งภายในตัวบุคคลและมาได้จากภายนอกตัวบุคคลนั้น คือ สภาพแวดล้อมในช่วงเวลานั้น ๆ

ความสำคัญของทักษะ

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2549 : 70) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะ ไว้ดังนี้

1. ทักษะเป็นมโนคติที่ครอบคลุมปรากฏการณ์หลายอย่างได้ เช่น ความรักของบุคคลที่มีต่อครอบครัว ก็สรุปรวมถึงพฤติกรรมหลายอย่างของบุคคลได้ในการใช้เวลาอยู่กับครอบครัวมาดูแลสมาชิกในครอบครัว ทำสิ่งต่าง ๆ ให้กับสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่และปลอบใจสมาชิกในครอบครัว

2. ทักษะเป็นสาเหตุของพฤติกรรม นักจิตวิทยาสังคมจำนวนมาก เชื่อกันว่า ทักษะเป็นสาเหตุของพฤติกรรมจึงได้พยายามทำการวิจัยเพื่อแสดงหลักฐานให้เห็น และก็มีหลักฐานมาสนับสนุนพอสมควร แต่ก็มีงานวิจัยที่แสดงว่าพฤติกรรมเป็นสาเหตุของทักษะได้เช่นกัน การที่มีงานวิจัยเกิดขึ้นก็จะเป็นประโยชน์ต่อนักจิตบำบัด นักพฤติกรรมบำบัด ผู้แนะแนว หรือครูแนะแนว และครูทั่วไป

3. ทักษะมีความสำคัญในตัวเอง ไม่ว่าทัศนคติของบุคคลจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของเขาหรือไม่ก็ตาม เช่น ทัศนคติต่อสถาบันต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นแนวทางที่เขารับรู้โลกรอบตัวเขาจึงเป็นเรื่องสำคัญน่าศึกษาในตัวเอง

4. ทักษะเป็นเรื่องที่นักจิตวิทยาหลายสาขาสันใจร่วมกัน นอกจากจิตวิทยาสังคมที่สนใจศึกษาเรื่องทักษะแล้ว นักจิตวิทยาสาขาอื่น ๆ ก็ให้ความสนใจในเรื่องทัศนคติเช่นกัน เช่น นักจิตวิทยาคลินิกอาจสนใจศึกษาทัศนคติที่บุคคลต่อตนเองเพื่อเป็นหลักฐานในการทำความเข้าใจในเรื่องอื่น หรือนักจิตวิทยามนุษยวิทยาที่สนใจว่าการเปลี่ยนทัศนคติวิธีใด ได้ผลกับบุคคลที่มีบุคลิกภาพเช่นไร เป็นต้น

5. ทักษะเป็นเรื่องที่นักโฆษณาประชาสัมพันธ์สนใจ นักโฆษณาประชาสัมพันธ์สนใจเรื่องทักษะทั้งในแง่ของการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่อต้านการค้ายาบ้า โฆษณาให้คนไทยนิยมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

6. ทักษะเป็นเรื่องที่นักการตลาดสนใจ โดยมีความสนใจในทักษะบุคคลที่มีต่อแง่มุมที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เขาซื้อสินค้านั้น ๆ มาใช้ เช่น ทักษะต่อสินค้า ทักษะต่อยี่ห้อสินค้าหรือทักษะต่อสินค้าตนเอง เป็นต้น

7. ทศนะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ นักรัฐศาสตร์สนใจ ทศนะของประชาชนต่อเรื่องต่างๆ ที่มีสำคัญต่อการเมืองการปกครอง เช่น ทศนคติของประชาชนต่อการบริหารงานรัฐบาล ทศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น

8. ทศนะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ นักสังคมวิทยาบางสาขาสนใจ จะมีนักสังคมวิทยาบางสาขาเท่านั้นที่สนใจในเรื่องทศนะ คือ สาขาจิตวิทยาสังคม ซึ่งนักสังคมวิทยาบางคนเห็นว่าทศนะเป็นพื้นฐานพฤติกรรมทางสังคมเนื่องจากการถ่ายทอดวัฒนธรรมในเรื่องต่างๆ ผ่านทศนะของบุคคลในวัฒนธรรมนั้นๆ

9. ทศนะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ นักการศึกษาสนใจ นักการศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากเรื่องทศนะได้มากมายในลักษณะการศึกษาวิจัย ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ยิ่งลึกซึ้งมากขึ้นนักแนะแนวอาจสนใจศึกษาทศนคติของนักเรียนต่ออาชีพต่างๆ เพื่อนำความรู้ไปเป็นพื้นฐานในการแนะแนวอาชีพให้แก่เด็กนักเรียนได้อย่างมีหลักเกณฑ์

สรุปได้ดังนี้ ทศนะมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อสังคม มีศาสตร์หลายสาขาให้ความสนใจในความสำคัญของทศนะนี้ กล่าวคือ ทศนะเป็นสิ่งที่บ่งถึงความต้องการ พฤติกรรม ประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ เมื่อใดที่เราเข้าใจทศนะของบุคคลนั้นๆ อย่างลึกซึ้งแล้ว ย่อมเกิดประโยชน์ต่างๆ มากมาย เช่น ต้องการผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าให้มากที่สุดเพื่อให้สินค้าชิ้นนั้นๆ จำหน่ายได้ สร้างผลกำไร หรือต้องการทราบถึงทศนะของเด็กที่กำลังศึกษาหาความรู้ในระดับอุดมศึกษาที่มีต่อภาพลักษณ์ของพระสงฆ์ เพื่อนำไปปรับใช้หรือคิดวิธีการนำธรรมะเข้าสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเด็กที่กำลังศึกษาเล่าเรียน

องค์ประกอบของทศนะ

ธีระพร อูวรรณโณ (2529 : 4) กล่าวว่า ทศนะมีองค์ประกอบทางจิตใจที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ

1. องค์ประกอบด้านปัญญา ได้แก่ ความคิดหรือความเชื่อที่มีต่อที่หมายต่อทศนะอันเป็นส่วนของการรับรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ได้แก่ ความรู้สึกซึ่งถูกเร้าขึ้นจากการรู้นั้น ซึ่งเป็นไปทางที่ดี ไม่ดี ชอบ ไม่ชอบ หรือการเห็นคุณค่า ไม่เห็นคุณค่า
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม เป็นแนวโน้มโดยส่วนรวมที่คนจะตอบสนองต่อที่หมายของทศนะ เป็นแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นๆ ในทางใดทางหนึ่ง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของทัศนะนั้นมีด้วยกัน 3 ประการ คือ ความรู้ ความเชื่อจะเรียกว่า เป็นปัญญาของแต่ละบุคคล ซึ่งจะมีแตกต่างกันออกไป และมีอารมณ์ความรู้สึกเกิดขึ้นเมื่อโดน กระแทกจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ทำให้แสดงทัศนะเป็นผลลัพธ์ออกมาทางพฤติกรรมทางกาย วาจา ตามลำดับ

การวัดทัศนะ

สุชา จันทน์เอม (2540 : 44) กล่าวว่า การวัดทัศนะทำให้เข้าใจทัศนะของบุคคล และสามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ได้ การวัดทัศนะอาจทำได้หลายแบบ ดังนี้

1. การวัดทัศนะ (Scaling Technique) เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้วัดทัศนะ มีอยู่ 2 แบบ คือ

1.1 วิธีของเทอร์สโตน (The Thurstone Method) แบบนี้ประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ ประมาณ 10 - 20 ประโยคหรือมากกว่านั้น ประโยคต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวแทนของระดับความคิดเห็น ต่าง ๆ กัน ผู้ถูกทดสอบจะต้องแสดงให้เห็นว่าเขาเห็นด้วยกับประโยคใดประโยคหนึ่ง จะกำหนด ค่าเอาไว้ คือ กำหนดเป็น Scale Value ขึ้น เริ่มจาก 0.0 ซึ่งเป็นประโยคที่ไม่พึงพอใจมากที่สุดเรื่อย ๆ ไปถึง 5.5 สำหรับประโยคที่มีความรู้สึกเป็นกลาง ๆ (Neutral Statement) จนกระทั่งถึง 11.0 ซึ่งมี ค่าสูงสุด สำหรับประโยคความพึงพอใจมากที่สุด

1.2 วิธีของลิเกิร์ต (The Likert Technique) มาตรฐานแบบนี้ ประกอบด้วยประโยค ต่าง ๆ ซึ่งแต่ละประโยคผู้ถูกทดสอบจะแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา 5 ระดับ คือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ละระดับมีคะแนนให้ไว้ตั้งแต่ 1 - 5 คะแนน คะแนนของคนหนึ่งคนได้จากคะแนนรวมจากทุก ๆ ประโยค

2. การหยั่งเสียงประชาชน (Polling) ส่วนมากจะใช้กับการเลือกตั้งพรรคการเมืองหรือ ที่ทำอะไรเกี่ยวกับประชาชน ก็ต้องมีการตรวจสอบ หยั่งเสียงกันเพื่อหยั่งคว้า มหาชนมีความรู้สึก อย่างไรในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร เช่น การลดกำลังอาวุธ การเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยม เป็นต้น ผลการหยั่งเสียงจะออกมาตรงหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการสุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประชาชนได้หรือไม่

3. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) คือ การใช้แบบสอบถามว่าเห็นด้วยหรือไม่ดีหรือไม่ โดยการแบ่งการสอบถามเป็น 2 แบบ คือ

3.1 การถามเฉพาะเจาะจง (Fixed - alternative Questions) คือ คำถามที่เฉพาะเจาะจง ลงไป แล้วให้ตอบถามในเรื่องที่ถามเท่านั้น

3.2 การถามแสดงความคิดเห็น (Open - ended Questions) คือ คำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมแล้วนำความคิดเห็น หรือความรู้สึกของคนส่วนมากมาจัดกลุ่มดูว่าเขาเหล่านั้นมีความรู้สึกอย่างไร หรือมีทัศนะอย่างไร

ทัศนะมีรูปแบบของการวัดทัศนะที่หลากหลายวิธี ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการกำหนดรูปแบบการวัดแบบ Scaling Technique และใช้วิธีของลิเกิร์ต (The Likert Technique)

สรุปภาพรวมของทัศนะได้ว่า เป็นสภาวะก่อนพฤติกรรมได้ตอบสนองต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ หรือจะเรียกว่าเป็นสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมแล้ว และทัศนะจะมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา คือ มีความเชื่อมั่น คงทนถาวรพอสมควร เปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งทัศนะเป็นตัวแปรที่นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับความรู้สึกนึกคิด ไม่ว่าจะเป็นในรูปของการแสดงออกโดยวาจา หรือการแสดงความรู้สึกตลอดจนการที่จะต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตลอดจนถึงทัศนะมีคุณสมบัติของแรงจูงใจในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายความว่าต่อไปถึงการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย ทัศนะของแต่ละบุคคลนั้นจะเป็นในลักษณะทางบวก เป็นการแสดงออกถึงความคิดเห็นที่ชอบซึ่งจะเป็นเหตุจูงใจให้บุคคลนั้น ปฏิบัติในทางที่ดีกับบุคคลหนึ่งหรือตอนนโยบายหรือต่อองค์กรหรือสถาบัน เป็นทัศนะที่มองผู้อื่น สิ่งอื่นในด้านดีเสมอ และทัศนะทางลบเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลที่มีความคิดเห็นที่ไม่ชอบ หรือเป็นไปในทิศทางที่ไม่น่าพอใจต่อบุคคล องค์กร หรือสถาบันต่อปัญหาที่ขัดแย้ง ทัศนะในทางลบนั้น โดยปกติมักจะเกิดขึ้นพร้อมกับความรู้สึกเกี่ยวกับความเข้าใจผิดหรือความไม่พอใจ ส่วนทัศนะที่นิ่งเฉยนั้น คือ บุคคลที่ไม่แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้น อันเนื่องจากบุคคลผู้นั้น ไม่มีความเห็นในเรื่องนั้นโดยสิ้นเชิง

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

ความหมายของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมไว้หลากหลาย พอสรุปได้ดังนี้

แม็คคลิน (MacLean, 1992 : 57) การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม เป็นวิธีการสอนที่สามารถทำให้เด็กได้แสดงออกถึงความสามารถที่หลากหลายเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา ให้เด็กได้เรียนรู้กระบวนการที่เปิดกว้างและส่งเสริมความร่วมมือ โดยเน้นที่การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากกว่าการแข่งขัน ส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคม เปิดโอกาสให้เด็กพิเศษได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนได้ด้วย

แคทซ์ และชาร์ด (Katz and Chard, 1994 : 15 - 16) การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม เป็นการศึกษาแบบลึกซึ้งในหัวข้อที่เด็กให้ความสนใจ และคุณครูพิจารณาแล้วว่ามีคุณค่า

ในการเรียนรู้การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสติปัญญา การศึกษาในวิชาต่าง ๆ ทักษะทางสังคม ความสามารถและเน้นการทำงานร่วมกัน

เฮิร์ทแมน (Hoffman, 1995 : 1 - 4) การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม เป็นการศึกษาที่ลุ่มลึก เมื่อเด็กเข้าร่วมกิจกรรม เด็กจะได้พัฒนาคำถามแสดงความสามารถ ค้นหาทางแก้ปัญหา เสนอแนะกระบวนการแก้ปัญหาที่คิดค้นขึ้น การจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแต่ละกิจกรรมอาจใช้เวลาประมาณสัปดาห์หรือนานกว่านี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็ก

พรหมทิพย์ แสงนิล (2544 : 6) การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม เป็นวิธีการสอนอีกรูปแบบหนึ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย และเป็นวิธีการศึกษาหาความรู้อย่างลุ่มลึก เมื่อเด็กได้เข้าร่วมกิจกรรม เด็กจะได้พัฒนาตนเอง แสดงความสามารถ ค้นหาทางแก้ปัญหา เสนอกระบวนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมเป็นการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของเด็ก โดยให้เด็กค้นหาและเรียนรู้ร่วมกันจากประสบการณ์ตรงจากสิ่งของ เรื่องราว สถานที่ บุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อฝึกให้เด็กได้คิดเป็น ทำได้ กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังผู้อื่น สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง เน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากกว่าการแข่งขัน โดยมีคุณครูเป็นผู้คอยกระตุ้นและสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

ลักษณะของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

แคทซ์ และชาร์ด (Katz and Chard, 1994 : 30 - 35) การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมมีลักษณะเพื่อปลูกฝังคุณค่าของชีวิตลงในจิตใจของเด็กทั้งในเรื่องความรู้ ทักษะ อารมณ์ คุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยควรมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. เป้าหมายทางสติปัญญา ที่ส่งเสริมความเฉลียวฉลาดและมีชีวิตจิตใจ ช่วย让孩子เข้าใจโลกรอบ ๆ ตัวที่เต็มไปด้วยประสบการณ์ที่สนุกสนาน นำเรียนรู้มากกว่าเรียนด้วยเป้าหมายทางวิชาการที่เน้นการอ่าน เขียน เรียนเลข หรือสนุกสนานเติบโตไปกับการเล่นไปวัน ๆ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนระดับนี้ต้องมีทั้งสองลักษณะอยู่ด้วยกัน คือ ในขณะที่เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ควรจะเข้าใจประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมนั้นด้วย ไม่ใช่การเล่นสนุกสนานโดยปราศจากเป้าหมาย

2. ความสมดุลของกิจกรรม การจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบของครุช่วยในการเรียนรู้ กิจกรรมของเด็กสมดุลขึ้นแทนที่เด็กจะได้เรียนแล้ววิชาการ แต่เด็กจะได้เรียนรู้ผ่านการเล่นเพื่อช่วยในการเรียนของเด็กสนุกสนานมากขึ้น

3. โรงเรียนคือส่วนหนึ่งของชีวิต จะช่วยให้เด็กมองว่าโรงเรียนคือประสบการณ์ชีวิตที่เป็นจริง ไม่ใช่มีแต่วิชาการ กฎ กติกา ระเบียบต่าง ๆ แต่เป็นที่สร้างประสบการณ์ในชีวิตจริง ผ่านการจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบของครุช่วย

4. ห้องเรียนเป็นชุมชนหนึ่งของเด็ก ในส่วนนี้คุณครูมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กพัฒนาความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มใหญ่ ความรู้สึกนี้จะนำไปสู่ความรู้สึกของการมีส่วนร่วม และรับผิดชอบการใช้ชีวิตในชุมชนต่อไป

5. การสอนเป็นสิ่งที่ท้าทายคุณครู และคุณครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็ก ดังนั้น การเรียนการสอนแบบการจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบของครุช่วย จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของคุณครูและเด็กที่จะดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายรวมกัน แทนที่จะปฏิบัติตามหลักสูตรแต่ประการเดียว

จากที่ได้กล่าวมานี้ การจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบของครุช่วยมีลักษณะสำคัญคือ เด็กเกิดการเรียนรู้ผ่านการเล่น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งกิจกรรมที่จัดให้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ต้องมีความสมดุลทั้งทางวิชาการและการเล่น ซึ่งโรงเรียนเป็นส่วนสำคัญที่สร้างประสบการณ์ให้กับเด็กโดยมีห้องเรียนเป็นชุมชนหนึ่ง ดังนั้นการสอนเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายคุณครู เพราะคุณครูไม่ใช่ผู้ที่ถ่ายทอดทางวิชาการความรู้ให้เด็กเพียงฝ่ายเดียว แต่จะต้องเรียนรู้ร่วมกับเด็กด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้ การ์ดเนอร์ (Gardner, 1993 : 27) การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีความหลากหลายทางสติปัญญา พบว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบของครุช่วย เป็นรูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีที่ส่งเสริมสติปัญญาให้กับเด็กได้อย่างเหมาะสมที่สุดวิธีหนึ่ง และพบว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็น 1 ใน 7 ของทฤษฎีความหลากหลายทางสติปัญญา ที่สอดคล้องกับการพัฒนาจริยธรรมทางสังคมตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

แรบบิตต์ (Randy, 1999 : 137) การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบของครุช่วยของโรงเรียนอนุบาลที่ La Villetta อิตาลี พบว่า บทบาทคุณครูมีความสำคัญ

เป็นอย่างมากในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวคือ คุณครูต้องแสดงให้เห็นว่าคุณครูยอมรับในความคิดเห็นของเด็ก สนับสนุนช่วยเหลือให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดที่ดีในการทำงาน ให้เด็กใช้ความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า บทบาทของคุณครูนั้น มีอิทธิพลต่อการดำเนินการจัดประสบการณ์การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมเป็นอย่างมาก

ลี (Lee, 1995 : A) ศึกษาพฤติกรรมการเล่นอย่างอิสระของเด็กปฐมวัยจากผลการเล่นเกม การแข่งขัน และการร่วมมือโดยใช้วิธีการบันทึกพฤติกรรม พบว่า กลุ่มเด็กที่เล่นเกม การร่วมมือมากกว่ากลุ่มที่เล่นเกมการแข่งขัน จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม พบว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมเป็นรูปแบบการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยคุณครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้นคุณครูต้องแสดงให้เห็นว่าคุณครูยอมรับในการแสดงออกทางความคิดของเด็ก เพื่อพัฒนาความคิดที่ดีในการทำกิจกรรมและส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือให้กับเด็ก

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังต่อไปนี้

เปลว ปุริสาร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาสูงและต่ำ หลังจากที่ได้เรียนรู้การจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแล้ว มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุทัย บุญโท (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม และระหว่างการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ในแต่ละสัปดาห์มีพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง ระหว่างการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ในแต่ละสัปดาห์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

อารีรัตน์ ญาณะสร (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบคุณครูมีส่วนร่วม และแบบคุณครูไม่มีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบคุณครูมีส่วนร่วม มีพฤติกรรมการร่วมมือหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

แบบมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบควบคุมไม่มีส่วนร่วม มีพฤติกรรมความร่วมมือสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบควบคุมไม่มีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ชลิตา แสงโสจรสุข (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเสริมปัญญาอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและเด็กประถมศึกษาของโรงเรียนเสริมปัญญาอนุบาล ในพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองพบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรรณิภา พลายจัน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและเด็กประถมศึกษาของโรงเรียนจรัญพรวิทยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและเด็กประถมศึกษาโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังในด้านสติปัญญาสูงกว่าทุกด้าน รองลงมา มีความคาดหวังในด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านสังคม ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ รายได้ การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง มีความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การจัดกิจกรรมให้เด็กได้ร่วมกันทำเป็นกลุ่มอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวัย พัฒนาการและความต้องการของเด็ก โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้อื่น นับเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือให้เด็กปฐมวัย พฤติกรรมความร่วมมือนั้น มีคุณค่าต่อตัวเด็กทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่สังคมมีบุคคลที่มีพฤติกรรมความร่วมมือย่อมเป็นการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคมได้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด นั้น มีรายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำนวน 301 คน (ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด. 2554 : 3)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 - 609) ได้กลุ่มตัวอย่าง 169 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามผู้ปกครองเด็กผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก
2. สร้างแบบสอบถามตามแนวทางในการสร้างเครื่องมือและกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์และลักษณะของการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเด็ก มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อคำถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2552 ก : 9) เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประกอบค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ โดยกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด

คะแนน 4.50 - 5.00	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนน 3.50 - 4.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
คะแนน 2.50 - 3.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนน 1.50 - 2.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนน 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ สิ่งพิมพ์ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม
2. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
3. สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาแนวทางการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว ทดลองใช้ (Try-out) กับ กลุ่มประชากรผู้ปกครองเด็กก่อนเกณฑ์ในโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดตราด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 19) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

3. นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เป็นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือความร่วมมือในการวิจัยจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการตอบแบบสอบถามจากผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไร่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด
2. ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไร่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด เพื่อให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็น
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามจากผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไร่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ที่ทำการตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดขั้นตอนโดยการนำแบบสอบถามทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์และมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไร่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมโดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม
3. สถิติวิเคราะห์ที่ใช้สำหรับทดสอบสมมุติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม โดยจำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบที (t - test Statistic)
4. สถิติวิเคราะห์ที่ใช้สำหรับทดสอบสมมุติฐาน เพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม โดยจำแนกตามอาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test Statistic)
5. ในกรณีที่พบความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Test) แล้วเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
6. สถิติวิเคราะห์ที่ใช้สำหรับทดสอบสมมุติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ได้แก่
 - 6.1 ค่า t (t-test) เป็นค่าที่ใช้ทดสอบเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 2 กลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
 - 6.2 ค่า F (F-test) เป็นค่าที่ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไปที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
 - 6.3 วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
t	แทน	ค่าสถิติเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจง
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวเด็ก การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) หรือค่าเอฟ (F-test) และความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเด็ก

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 169)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	46	27.20
หญิง	123	72.80
2. อาชีพ		
ค้าขาย	19	11.20
ธุรกิจส่วนตัว	31	18.30
รับจ้าง	48	28.40
รับราชการ	31	18.30
พนักงานบริษัท	17	10.10
เกษตรกรรม	23	13.60
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาลงมา	26	15.40
มัธยมศึกษา	55	32.50
อาชีวศึกษา ป.ว.ศ./อนุปริญญา	37	21.90
ปริญญาตรี	42	24.90
สูงกว่าปริญญาตรี	9	5.30

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 169)	ร้อยละ (100.00)
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	50	29.60
10,001 - 30,000 บาท	86	50.90
30,001 - 50,000 บาท	27	16.00
50,001 ขึ้นไป	6	3.60
5. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว		
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครอง ปล่อยให้เด็กตัดสินใจทำตามใจตนเอง	21	12.40
การอบรมเลี้ยงดูแบบทูลดนมมากเป็นการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ที่ผู้ปกครองคอยปกป้องเด็กมากเกินไปไม่让孩子ได้รับความ ยากลำบากหรืออันตราย	16	9.50

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองเด็ก จำแนกเป็นรายด้าน
ปรากฏผลดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ปกครอง เป็นเพศหญิง มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 72.80) รองลงมาเป็นเพศชาย
(คิดเป็นร้อยละ 27.20)

อาชีพ พบว่า ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพรับจ้าง มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 28.40) รองลงมา
ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวและรับราชการ (คิดเป็นร้อยละ 18.30) ประกอบอาชีพเกษตรกร
(คิดเป็นร้อยละ 13.60) ประกอบอาชีพค้าขาย (คิดเป็นร้อยละ 11.20) และประกอบอาชีพพนักงาน
บริษัท (คิดเป็นร้อยละ 10.10) ตามลำดับ

การศึกษา พบว่า ผู้ปกครอง จบระดับการศึกษามัธยมศึกษา มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ
32.50) รองลงมา จบระดับการศึกษาปริญญาตรี (คิดเป็นร้อยละ 24.90) จบระดับการศึกษา
อาชีวศึกษา ป.ว.ศ./อนุปริญญา (คิดเป็นร้อยละ 21.90) จบระดับการศึกษาประถมศึกษา
(คิดเป็นร้อยละ 15.40) และจบระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (คิดเป็นร้อยละ 5.30) ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ผู้ปกครอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว
10,001 - 30,000 บาท มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 50.90) รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ต่ำกว่า 10,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 29.60) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 30,001 - 50,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 16.00) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 50,001 บาท ขึ้นไป (คิดเป็นร้อยละ 3.60) ตามลำดับ

การอบรมเลี้ยงดู พบว่า ผู้ปกครอง มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 72.80) รองลงมา มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อย (คิดเป็นร้อยละ 12.40) รองลงมา มีการอบรมเลี้ยงดูแบบทนุถนอมมาก (คิดเป็นร้อยละ 9.50) และมีการอบรมเลี้ยงดูแบบคาดหวังกับเด็ก (คิดเป็นร้อยละ 5.30) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไร่ล่อม อำเภอมือง จังหวัดตราด วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองด้านร่างกาย จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านร่างกาย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. เด็กเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และหลากหลายมากขึ้น	3.50	1.22	มาก	6
2. เด็กช่วยเหลือตนเองในการจับถ่ายได้โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	3.55	1.15	มาก	5
3. เด็กสามารถดูแลตนเองให้ปลอดภัยได้	3.17	1.20	ปานกลาง	9
4. เด็กสนใจที่จะออกกำลังกายเมื่อกลับไปถึงบ้านเสมอ	3.27	1.20	ปานกลาง	7
5. เด็กใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่เคลื่อนไหวร่างกายได้ เช่น ปีนป่าย กระโดดขึ้น - ลงบันได	3.89	1.29	มาก	2
6. เด็กใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กเคลื่อนไหวได้ เช่น ปั่นดินน้ำมัน จับกรรไกรตัดกระดาษ วาดภาพตามจินตนาการ	3.66	1.28	มาก	4
7. เด็กบอกชื่ออวัยวะของร่างกายได้ 2 ภาษา	2.95	1.43	ปานกลาง	10
8. เด็กขีดเขียนเป็นรูปร่างและอธิบายภาพได้	3.21	1.30	ปานกลาง	8
9. เด็กเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนต่าง ๆ ตามคำสั่งได้	3.92	1.23	มาก	1
10. เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตสมวัย	3.82	1.31	มาก	3
รวม	3.50	1.09	มาก	

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กด้านร่างกาย พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายข้อปรากฏผล ดังนี้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เด็กเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนต่าง ๆ ตามคำสั่งได้ ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมา เด็กใช้กล้ามเนื้อใหญ่เคลื่อนไหวร่างกายได้ เช่น ปีนป่าย กระโดด ขึ้น-ลงบันได ($\bar{X} = 3.89$) เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตสมวัย ($\bar{X} = 3.82$) เด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กเคลื่อนไหวได้ เช่น ปั่นดินน้ำมัน จับกรรไกรตัดกระดาษ วาดภาพตามจินตนาการ ($\bar{X} = 3.66$) เด็กช่วยเหลือตนเองในการขับถ่ายได้โดยไม่ต้องช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.55$) เด็กเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และหลากหลายมากขึ้น ($\bar{X} = 3.50$) เด็กสนใจที่จะออกกำลังกายเมื่อกลับไปถึงบ้านเสมอ ($\bar{X} = 3.27$) เด็กขีดเขียนเป็นรูปร่างและอธิบายภาพได้ ($\bar{X} = 3.21$) เด็กสามารถดูแลตนเองให้ปลอดภัยได้ ($\bar{X} = 3.17$) และเด็กบอกชื่ออวัยวะของร่างกายได้ 2 ภาษา ($\bar{X} = 2.95$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ด้านอารมณ์และจิตใจ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านอารมณ์และจิตใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. เด็กแสดงท่าทางดีใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง	3.92	1.36	มาก	2
2. เด็กร่าเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี เมื่อได้รับคำชมและรางวัลจากผู้อื่น	3.96	1.37	มาก	1
3. เด็กช่วยเหลือและแบ่งปันให้กับผู้อื่นได้	3.39	1.23	ปานกลาง	5
4. เด็กแสดงความรักมีเมตตาต่อสัตว์ ดูแลต้นไม้ตามคำแนะนำ	3.36	1.28	ปานกลาง	6
5. เด็กรู้จักเก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จ และรักษาของใช้ส่วนตัวได้	3.15	1.28	ปานกลาง	9
6. เด็กมีความอดทนและรอคอยเมื่อผู้ปกครองขอร้อง	2.98	1.29	ปานกลาง	10
7. เด็กแสดงออกถึงความสงสารผู้อื่นและสัตว์	3.33	1.27	ปานกลาง	7
8. เด็กแสดงออกถึงความเห็นใจผู้อื่น	3.30	1.27	ปานกลาง	8

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้านอารมณ์และจิตใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
9. เด็กทำงานศิลปะ ท่องคำคล้องจอง ร้องเพลง ให้ผู้ปกครองดูได้	3.44	1.30	ปานกลาง	4
10. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามเพลงตามแบบ เมื่อได้ยินเสียงดนตรี	3.62	1.30	มาก	3
รวม	3.44	1.18	ปานกลาง	

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ด้านอารมณ์และจิตใจ พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เด็กรำเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี เมื่อได้รับคำชมและรางวัลจากผู้อื่น ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมา เด็กแสดงท่าทางดีใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.92$) เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามเพลงตามแบบเมื่อได้ยินเสียงดนตรี ($\bar{X} = 3.62$) เด็กทำงานศิลปะ ท่องคำคล้องจอง ร้องเพลงให้ผู้ปกครองดูได้ ($\bar{X} = 3.44$) เด็กช่วยเหลือและแบ่งปันให้กับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.39$) เด็กแสดงความรักมีเมตตาต่อสัตว์ ดูแลต้นไม้ตามคำแนะนำ ($\bar{X} = 3.36$) เด็กแสดงออกถึงความสงสารผู้อื่นและสัตว์ ($\bar{X} = 3.33$) เด็กแสดงออกถึงความเห็นใจผู้อื่น ($\bar{X} = 3.30$) เด็กรู้จักเก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จ และรักษาของใช้ส่วนตัวได้ ($\bar{X} = 3.15$) และเด็กมีความอดทนและรอคอยเมื่อผู้ปกครองขอร้อง ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาศักยภาพของเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ด้านสังคม จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. เด็กบอกชื่อจริง ชื่อเล่น เพศของตนเองให้ผู้อื่นฟังได้	3.78	1.37	มาก	2
2. เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามวัยเมื่อประสบกับปัญหา	3.56	1.05	มาก	5
3. เด็กรับประทานอาหารเช้าด้วยตนเองจนหมดทุกครั้ง	3.50	1.42	มาก	6
4. เด็กล้างหน้า แปรงฟันได้ด้วยตนเอง	3.40	1.28	ปานกลาง	7
5. เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการดูแลเรื่องขับถ่ายได้	2.82	1.35	ปานกลาง	10
6. เด็กสวมรองเท้าเองได้ (อาจผิดบ้าง) โดยผู้ปกครองไม่ต้องช่วยเหลือ	3.85	1.34	มาก	1
7. เด็กรู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับกับบุคคลอื่น ๆ	3.57	1.31	มาก	4
8. เด็กมีมารยาทในการไหว้ แสดงความเคารพต่อพ่อ แม่ และผู้ใหญ่	3.59	1.31	มาก	3
9. เด็กมีมารยาทในการฟังและการพูด	3.24	1.20	ปานกลาง	9
10. เด็กใช้วาจาสุภาพเหมาะสมกับวัย	3.34	1.24	ปานกลาง	8
รวม	3.46	1.12	ปานกลาง	

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาศักยภาพของเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ด้านสังคม พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เด็กสวมรองเท้าเองได้ (อาจผิดบ้าง) โดยผู้ปกครองไม่ต้องช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาเด็กบอกชื่อจริง ชื่อเล่น เพศของตนเองให้ผู้อื่นฟังได้ ($\bar{X} = 3.78$) ถัดมาเด็กมีมารยาทในการไหว้ แสดงความเคารพต่อ พ่อ แม่ และผู้ใหญ่ ($\bar{X} = 3.59$) เด็กรู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับกับบุคคลอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.57$) เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามวัยเมื่อประสบกับปัญหา ($\bar{X} = 3.56$) เด็กรับประทานอาหารเช้าด้วยตนเองจนหมดทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.50$) เด็กล้างหน้า แปรงฟันได้ด้วยตนเอง

($\bar{X} = 3.40$) เด็กใช้วาจาสุภาพเหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 3.34$) เด็กมีมารยาทในการฟังและการพูด ($\bar{X} = 3.24$) และเด็กช่วยเหลือเพื่อนในการดูแลเรื่องขับถ่ายได้ ($\bar{X} = 2.82$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ด้านสติปัญญา จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านสติปัญญา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. เด็กสนทนาโต้ตอบเป็นประโยคได้	3.69	1.40	มาก	2
2. เด็กเขียนเป็นเส้นหรือวาดภาพเพื่อบอกเล่าสิ่งที่ตนเองทำได้	3.33	1.39	ปานกลาง	10
3. เด็กจำแนก จัดกลุ่มสิ่งของต่าง ๆ ตามสี รูปร่าง ลักษณะให้ผู้ปกครองดูได้	3.48	1.36	ปานกลาง	6
4. เด็กเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 3 อย่าง	3.35	1.37	ปานกลาง	9
5. เด็กรู้ค่าและบอกค่าของจำนวน 1 - 3 ได้	3.53	1.36	มาก	5
6. เด็กเรียงลำดับกิจกรรมที่ตนเองทำในศูนย์ให้ผู้ปกครองฟังได้	3.40	1.35	ปานกลาง	7
7. เด็กเก็บข้อมูลโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้	3.40	1.31	ปานกลาง	8
8. เด็กฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อื่นได้	3.66	1.30	มาก	3
9. เด็กบอกความต้องการขั้นพื้นฐานให้ผู้อื่นรับรู้ได้	3.57	1.37	มาก	4
10. เด็กมองภาพ ชี้ภาพ พร้อมกับออกเสียงตามผู้อื่นได้	3.99	1.34	มาก	1
รวม	3.53	1.25	มาก	

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ด้านสังคม พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายชื่อปรากฏผลดังนี้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เด็กมองภาพ ชี้ภาพ พร้อมกับออกเสียงตามผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา เด็กสนทนาโต้ตอบเป็นประโยคได้ ($\bar{X} = 3.69$) เด็กฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.66$) เด็กบอกความต้องการขั้นพื้นฐานให้ผู้อื่นรับรู้ได้ ($\bar{X} = 3.57$) เด็กรู้ค่าและบอกค่าของจำนวน 1 - 3 ได้ ($\bar{X} = 3.53$) เด็กจำแนก จัดกลุ่มสิ่งของต่าง ๆ ตามสี รูปร่าง ลักษณะให้ผู้ปกครองดูได้ ($\bar{X} = 3.48$) เด็กเรียงลำดับกิจกรรมที่ตนเองทำในศูนย์ให้ผู้ปกครองฟังได้ ($\bar{X} = 3.40$) เด็กเก็บข้อมูลโดยใช้ประสาทสัมผัส

ทั้ง 5 ได้ ($\bar{X} = 3.40$) เด็กเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 3 อย่าง ($\bar{X} = 3.35$) และเด็กเขียนเป็นเส้นหรือวาดภาพเพื่อบอกเล่าสิ่งที่ตนเองทำได้ ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาลูกแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ภาพรวม

การพัฒนาลูกแบบองค์รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ด้านร่างกาย	3.50	1.09	มาก	2
ด้านอารมณ์และจิตใจ	3.44	1.18	ปานกลาง	4
ด้านสังคม	3.46	1.12	ปานกลาง	3
ด้านสติปัญญา	3.53	1.25	มาก	1
รวม	3.48	1.08	มาก	

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาลูกแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมา ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.50$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.46$) และด้านอารมณ์และจิตใจ ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t-test หรือ F-test และความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe'

สมมุติฐานในการวิจัย 1 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม	เพศ				t	p
	ชาย (n = 46)		หญิง (n = 123)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน โดยรวม	4.49	0.69	3.11	0.96	0.221	.001*
ด้านร่างกาย	4.39	0.79	3.15	0.99	8.162	.001*
ด้านอารมณ์และจิตใจ	4.57	0.61	3.02	1.06	3.064	.001*
ด้านสังคม	4.48	0.70	3.08	1.00	5.863	.001*
ด้านสติปัญญา	4.50	0.08	3.17	1.19	0.221	.001*

* $p \leq .05$

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เพศมีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ดังนั้นจึงยอมรับสมมุติฐานการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สมมุติฐานในการวิจัย 2 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน	อาชีพ												F	p
	ค้าขาย		ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้าง		รับราชการ		พนักงานบริษัท		เกษตรกร			
	(n=19)		(n=31)		(n=48)		(n=31)		(n=17)		(n= 23)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	โดยรวม	3.45	0.87	3.75	1.03	3.65	0.77	2.97	1.55	3.38	0.91	3.62		
ร่างกาย	3.40	0.92	3.74	1.23	3.57	0.87	3.12	1.65	3.28	0.92	3.35	1.26	1.053	.389
อารมณ์และจิตใจ	3.34	0.89	3.75	1.15	3.66	0.78	3.15	1.53	3.21	0.93	3.35	1.23	1.464	.204
สังคม	3.46	0.93	3.56	1.37	3.83	0.83	3.11	1.71	3.50	1.18	3.54	1.33	1.237	.294
สติปัญญา	3.41	0.84	3.70	1.09	3.68	0.73	3.09	1.58	3.34	0.89	3.47	1.11	1.466	.204

* $p \leq .05$

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แสดงว่าอาชีพไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย 3 ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษา

การพัฒนา เด็กแบบ องค์รวม 4 ด้าน	การศึกษา										F	p
	ประถม ศึกษา (n= 26)	มัธยมศึกษา (n=55)	อาชีวศึกษา		ปวส./ อนุปริญญา (n= 37)		ปริญญาตรี (n= 42)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n= 9)			
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
โดยรวม	3.88	0.74	3.59	1.00	3.53	0.84	3.14	1.30	3.22	1.76	1.495	1.276
ร่างกาย	3.67	0.98	3.50	1.17	3.50	0.91	3.21	1.36	3.32	1.80	2.567	2.220
อารมณ์ และจิตใจ	3.79	0.93	3.51	1.14	3.46	0.85	3.22	1.25	3.32	1.67	0.951	0.671
สังคม	3.73	0.96	3.62	1.23	3.64	0.99	3.25	1.50	3.28	1.80	1.403	1.119
สติปัญญา	3.76	0.82	3.55	1.04	3.53	0.78	3.21	1.29	3.28	1.75	1.432	0.904

* $p \leq .05$

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แสดงว่าการศึกษามีผลต่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย 4 ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีทักษะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การพัฒนาเด็กแบบ องค์รวม 4 ด้าน	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน								F	p
	ต่ำกว่า		10,001 -		30,001 -		50,001			
	10,000 บาท		30,000 บาท		50,000 บาท		ขึ้นไป			
	(n = 50)		(n = 86)		(n = 27)		(n = 6)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
โดยรวม	3.72	0.81	3.78	0.77	2.33	1.37	2.39	1.59	22.985	.000*
ร่างกาย	3.81	0.81	3.76	0.78	2.27	1.29	2.41	1.61	10.845	.000*
อารมณ์และจิตใจ	3.65	0.91	3.69	0.95	2.43	1.53	2.66	1.87	14.206	.000*
สังคม	3.66	0.93	3.74	0.89	2.40	1.30	2.58	1.62	22.361	.000*
สติปัญญา	3.75	1.06	3.93	0.86	2.24	1.50	1.90	1.47	20.120	.000*

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็น ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า รายได้มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็ก ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก
แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่

รายได้		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001 - 30,000 บาท	30,001 - 50,000 บาท	50,001 ขึ้นไป
ความคิดเห็นโดยรวม	$\bar{X}$	3.81	3.76	2.27	2.41
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.81	-	0.05	1.54*	1.40*
10,001 - 30,000 บาท	3.76		-	1.49*	1.35*
30,001 - 50,000 บาท	2.27			-	-0.14
50,001 ขึ้นไป	2.41				-
ด้านร่างกาย	$\bar{X}$	3.65	3.69	2.43	2.66
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.65	-	0.04	1.22*	0.99*
10,001 - 30,000 บาท	3.69		-	1.26*	1.03*
30,001 - 50,000 บาท	2.43			-	0.23
50,001 ขึ้นไป	2.66				-
ด้านอารมณ์และจิตใจ	$\bar{X}$	3.66	3.74	2.40	2.58
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.66	-	0.08	1.26*	1.08*
10,001 - 30,000 บาท	3.74		-	1.34*	1.16*
30,001 - 50,000 บาท	2.40			-	0.18
50,001 ขึ้นไป	2.58				-
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.75	3.93	2.24	1.90
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.75	-	0.18	1.51*	1.85*
10,001 - 30,000 บาท	3.93		-	1.69*	2.03
30,001 - 50,000 บาท	2.24			-	0.34
50,001 ขึ้นไป	1.90				-
ด้านสติปัญญา	$\bar{X}$	3.72	3.78	2.33	2.39
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.72	-	0.06	1.39*	1.33*
10,001 - 30,000 บาท	3.78		-	1.45*	1.39*
30,001 - 50,000 บาท	2.33			-	0.06
50,001 ขึ้นไป	2.39				-

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามรายได้เป็นรายกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีรายได้ 30,001 - 50,000 บาท และผู้ปกครองที่มีรายได้ 50,001 ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ 10,001 - 30,000 บาท และต่ำกว่า 10,000 บาท

สมมุติฐานในการวิจัย 5 ผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีทัศนคติต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกัน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

การพัฒนาเด็ก แบบองค์รวม 4 ด้าน	การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว								F	p
	แบบ		แบบคาดหวัง		แบบ		แบบทฤษฎีนิยม			
	ประชาธิปไตย		กับเด็ก		ปล่อย		มาก			
	(n = 123)		(n = 9)		(n = 21)		(n = 16)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
โดยรวม	3.76	0.86	2.80	1.07	3.58	0.58	1.56	1.07	34.581	.000*
ร่างกาย	3.79	0.88	2.72	0.98	3.57	0.51	1.54	0.99	26.172	.000*
อารมณ์และจิตใจ	3.74	0.98	2.72	1.17	3.46	0.75	1.50	1.12	24.497	.000*
สังคม	3.72	0.96	2.88	1.09	3.55	0.70	1.63	0.96	21.376	.000*
สติปัญญา	3.80	1.07	2.88	1.30	3.74	0.72	1.58	1.33	32.037	.000*

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว พบว่า ผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อความคิดเห็น

เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก ดังนั้นจึงขอรวบรวมมติฐานการวิจัย
จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก
แบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว		แบบ ประชาธิปไตย	แบบคาดหวัง กับเด็ก	แบบ ปล่อย ปละย	แบบทุนนิยม มาก
ความคิดเห็นโดยรวม	$\bar{X}$	3.76	2.80	3.58	1.56
แบบประชาธิปไตย	3.76	-	0.96*	0.18	2.20*
แบบคาดหวังกับเด็ก	2.80		-	0.78	1.24*
แบบปล่อยปละย	3.58			-	2.02*
แบบทุนนิยมมาก	1.56				-
ด้านร่างกาย	$\bar{X}$	3.79	2.72	3.57	1.54
แบบประชาธิปไตย	3.79	-	-1.07*	0.22	2.25*
แบบคาดหวังกับเด็ก	2.72		-	-0.85*	1.18*
แบบปล่อยปละย	3.57			-	2.03*
แบบทุนนิยมมาก	1.54				-
ด้านอารมณ์และจิตใจ	$\bar{X}$	3.74	2.72	3.46	1.50
แบบประชาธิปไตย	3.74	-	1.02*	0.26	2.24*
แบบคาดหวังกับเด็ก	2.72		-	-0.74	1.22*
แบบปล่อยปละย	3.46			-	1.96*
แบบทุนนิยมมาก	1.50				-
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.72	0.96	2.88	1.09
แบบประชาธิปไตย	3.72	-	2.76	0.84	2.63*
แบบคาดหวังกับเด็ก	0.96		-	1.92	0.13*
แบบปล่อยปละย	2.88			-	1.79*
แบบทุนนิยมมาก	1.09				-

ตาราง 13 (ต่อ)

การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว		แบบ ประชาธิปไตย	แบบคาดหวัง กับเด็ก	แบบ ปล่อย	แบบทุนนิยม มาก
ด้านสติปัญญา	$\bar{X}$	3.80	2.88	3.74	1.58
แบบประชาธิปไตย	3.80	-	0.92 *	0.06	2.22*
แบบคาดหวังกับเด็ก	2.88		-	0.86*	1.30*
แบบปล่อย	3.74			-	2.16*
แบบทุนนิยมมาก	1.58				-

* $p \leq .05$

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นรายคู่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ ผู้ปกครองที่อบรมเลี้ยงดูแบบทุนนิยมมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม 4 ด้าน มากกว่าผู้ปกครองที่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบคาดหวังกับเด็ก และแบบปล่อย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด” ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผลการวิจัยอภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะเป็นลำดับได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและการอบรมเลี้ยงดู

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำนวน 301 คน (ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด. 2554 : 7)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กภายในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 - 609) ได้กลุ่มตัวอย่าง 169 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อมที่ปรับปรุงความเที่ยงตรงแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรผู้ปกครองเด็กก่อนเกณฑ์ในโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดตราด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 19) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.91

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทำการอธิบายการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมุติฐาน

3.1 ค่า t-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็น 1 กลุ่ม

3.2 ค่า F-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม

โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทักษะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยเป็นเพศหญิง (คิดเป็น

ร้อยละ 72.80) จำแนกตามอาชีพ พบว่า มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 28.40) จำแนกตามระดับการศึกษา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 32.50) จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 10,001 - 30,000 บาทมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 50.90) จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 72.80)

2. ระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสติปัญญา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) และด้านอารมณ์และจิตใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและการอบรมเลี้ยงดู พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศ รายได้ และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีทัศนะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด อภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า การที่ผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด มีความคิดเห็นว่า ลูกหลานของตนนั้นมีการพัฒนาแบบองค์รวมอยู่ในระดับปานกลางก็เนื่องจากผู้ปกครองที่เป็นพ่อแม่ หรือญาติเด็กนั้น มีความใกล้ชิดกับเด็กทุกวันย่อมทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของลูกหรือหลานของตนเองแม้จะไม่ชัดเจน แต่ก็เห็นความเปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการของเด็กแบบองค์รวม อย่างค่อยเป็นค่อยไปเหมาะสมตามวัย ส่วนผู้ที่ป็นครูก็จะสามารถเห็นพัฒนาการของเด็กอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอเพราะว่าครูมีเกณฑ์

การทดสอบพัฒนาการของเด็กไว้หลายอย่าง ไม่ว่าจะทดสอบในด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ครูก็สามารถทดสอบได้อย่างแม่นยำและถูกต้อง ส่วนพัฒนาการของเด็กที่ผู้ปกครองสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนก็อย่างเช่น เด็กมองภาพ ชีภาพ พร้อมกับออกเสียงตามผู้อื่น ได้เด็กร่าเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี เมื่อได้รับคำชมและรางวัลจากผู้อื่น และเด็กแสดงท่าทางดีใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเองเป็นต้น ดังนั้นผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของณัฐธัญพงศ์ กสิพันธ์ (2552 : 39) ที่กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู การที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งด้านการพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและลงโทษเด็กได้ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนเองด้วย และนอกจากนี้สอดคล้องกับแนวคิดของวราภรณ์ รักวิชัย (2540 : 20 - 26) กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็กไว้ว่า ผู้ดูแลเด็กจะอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยวิธีไหนก็ตาม สิ่งสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็กถ้าจะให้ได้ผลดีนั้น ผู้ดูแลเด็กจะต้องสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับเด็ก เมื่อเด็กมีศรัทธากับผู้ดูแลเด็กแล้ว ผู้ดูแลเด็กจะพูดอย่างไร เด็กก็จะคล้อยตามและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติเป็นอย่างดี วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นมีหลากหลายวิธีการและขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่างของผู้เลี้ยงดู ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมของผู้เลี้ยงดูจะแตกต่างกันออกไปซึ่งผลลัพธ์ของการเลี้ยงดูนั้น ๆ จะเป็นตัวกำหนดอุปนิสัยจิตใจความรู้สึกนึกคิดของเด็กในอนาคต

2. เปรียบเทียบการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 เพศของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการด้านจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ซิกมันด์ฟรอยด์ (Sigmund Freud) (กรมสุขภาพจิต, 2543 : 7) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางเพศของเด็กที่มีผลต่อบุคลิกภาพเมื่อเติบโต เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งมีความเชื่อว่าพัฒนาการบุคลิกภาพของคนขึ้นอยู่กับ การตอบสนองตามความต้องการขั้นพื้นฐานทางด้านสรีระหรือที่เขาเรียกว่าแรงขับโดยสัญชาตญาณ แรงขับดังกล่าวมี 3 ประเภท ได้แก่ แรงขับทางเพศหรือความต้องการตอบสนองทางเพศ (Libido) แรงขับหรือความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ (Life-preserving Drive) และแรงขับหรือความต้องการที่จะแสดงความก้าวร้าว

(Aggressive Drive) ซึ่งเพศชายและเพศหญิงจะแสดงแรงขับหรือนิสัยหรือความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า เพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อนในเรื่องต่าง ๆ สูงมากกว่าผู้ชาย ดังนั้นผู้ปกครองที่เป็นเพศหญิงหรือเป็นแม่ ก็มีความต้องการที่จะเห็นพัฒนาการของลูกในทุก ๆ ด้านพัฒนาอย่างรวดเร็วมากกว่าผู้ปกครองที่เป็นเพศชายหรือเป็นพ่อนั่นเอง

2.2 อาชีพของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลิตา แสงโสจรสุข (2547 : บทคัดย่อ) การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเสริมปัญญาอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการสัมภาษณ์แนน (สัมภาษณ์. 2556) ผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม ให้สัมภาษณ์ว่า “.....ถึงแม้ว่าอาชีพของผู้ปกครองจะมีอาชีพ บทบาทและหน้าที่อะไรก็ตาม แต่เมื่อผู้ปกครองหยุดพักผ่อนหลังจากทำงาน ผู้ปกครองทุกคนก็ต้องมีบทบาทและหน้าที่เหมือนกัน คือ ต้องคอยดูแลบุตรหลานของตนทั้งเรื่องการกิน การนอน การเรียน ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ของลูกหลานตนเองให้คุ้มค่ากับเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดของผู้ปกครองแต่ละคน จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองจะประกอบอาชีพอะไรก็ตามย่อมเห็นว่าพัฒนาการของลูกหลานมีการเปลี่ยนแปลงสมวัย...” (22 พฤษภาคม 2556)

2.3 การศึกษาของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลิตา แสงโสจรสุข (2547 : บทคัดย่อ) การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเสริมปัญญาอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการสัมภาษณ์แนน (สัมภาษณ์. 2556) ผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม ให้สัมภาษณ์ว่า “....การศึกษาน้อยหรือการศึกษามากไม่มีผลต่อความคิดเห็นของลูกหลานที่มีพัฒนาการที่เปลี่ยนไป เพราะว่าผู้ปกครองทุกคนมีการอบรมเลี้ยงดูลูกหลานของตนให้ดีที่สุดให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้ปกครองแต่ละคน ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูก็จะแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา แต่จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองแต่ละคนก็จะเห็นพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของลูกหลานของตนเปลี่ยนแปลงเหมาะสมตามวัยนั่นเอง.....” (22 พฤษภาคม 2556)

2.4 รายได้ของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรณิภา

พลายจั่น (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและเด็กประถมศึกษาของโรงเรียนจรัญพรวิทยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า รายได้ของผู้ปกครอง มีความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการสัมภาษณ์ เล็ก (สัมภาษณ์. 2556) ผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม ให้สัมภาษณ์ว่า “.....ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่มีรายได้ดีย่อมมองเห็นพัฒนาการของลูกตนเองที่ดีและเร็ว อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองเหล่านั้นมีการนำบุตรหลานไปเรียนพิเศษ ไปเรียนว่ายน้ำ ไปเล่นฟุตบอล หรือมีการจ้างครูพี่เลี้ยงมาสอนการบ้านลูกของตนเองที่บ้าน ดังนั้นก็จะเห็นพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของลูกตนเอง ได้อย่างรวดเร็วกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย เพราะผู้ปกครองที่มีรายได้ก็น้อยก็ส่งบุตรหลานเรียนตามโรงเรียนอย่างเดียว ซึ่งไม่ได้มีการเรียนพิเศษแต่อย่างใด หรือไม่ได้จ้างครูพี่เลี้ยงมาสอนที่บ้าน จึงทำให้เห็นพัฒนาการของลูกตนเองเรื่อย ๆ เหมาะแก่สมแก่วัยที่ค่อย ๆ เปลี่ยนไปนั่นเอง.....” (22 พฤษภาคม 2556)

2.5 การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณิภา พลายจั่น (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและเด็กประถมศึกษาของโรงเรียนจรัญพรวิทยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองมีความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการสัมภาษณ์ เล็ก (สัมภาษณ์. 2556) ผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม ให้สัมภาษณ์ว่า “....การที่ผู้ปกครองมีการอบรมเลี้ยงดูลูกกันคนละแบบ ย่อมเห็นพัฒนาการของลูกที่เปลี่ยนแปลงไปไม่เหมือนกัน เพราะจากการสังเกตจากเพื่อน ๆ ที่รู้จักกันจะเห็นว่า ครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูลูกแบบประชาธิปไตย คือ เป็นการอบรมเลี้ยงดูโดยให้ความรักความเอาใจใส่ และความเข้าใจ ครอบครัวเหล่านี้จะเห็นพัฒนาการของลูกตนเหมาะสมไปตามวัยทั้งความคิด ร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งจะก้าวไปสู่โลกภายนอกได้อย่างปลอดภัย แต่ในทางกลับกันเมื่อหันมามองเพื่อนที่เลี้ยงดูครอบครัวแบบทูลดนมมาก ลูกก็จะร่างกายที่อ่อนแอ เพราะว่าจะมีพ่อแม่คอยปกป้องดูแลลูกมากเกินไป เมื่อลูกได้รับความลำบากพ่อแม่ก็จะคอยปกป้องภัยอันตรายให้ลูกเสมอ จะเห็นได้ว่าการเลี้ยงดูแบบทูลดนม ลูกจะมีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างช้า เพราะผู้ปกครองลืมหื้มไปว่าช่วยเหลือลูกจนมากเกินไป...” (22 พฤษภาคม 2556)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอนและสื่อนอกห้องเรียนให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพัฒนาศักยภาพของเด็กทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน
2. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ควรฝึกอบรมครูอยู่เป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อที่ครูจะได้มีการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาความรู้ของตนเองให้เพิ่มมากขึ้น และครูจะได้นำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับเด็กนักเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีแบบแผนได้อย่างครอบคลุม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเปลี่ยนรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณมาเป็นเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเจาะลึกและจะได้ข้อมูลอย่างละเอียดมากขึ้น
2. ครูและผู้ปกครองเด็กบางคนควรร่วมกันทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละด้านว่าเป็นไปตามอายุหรือไม่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2540). รายงานการประเมินผลรูปแบบและขั้นตอนการจัดกิจกรรม
การพบกลุ่มการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2552 ก). นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-5 ปี).
กรุงเทพมหานคร. กระทรวงมหาดไทย.
- _____. (2552 ข). บริการ อปท. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.dla.go.th/. 8 มกราคม 2556.
- กรมสุขภาพจิต. (2543). คู่มือความฉลาดทางอารมณ์. กรุงเทพฯ :
ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญา ศิริกุล. (2540). หลักการปัญหาและกรณีศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ :
ศิลปการพิมพ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2546). “การเรียนรู้รวม : ปัญหาของครูปฐมวัย (1),” การศึกษาปฐมวัย สาขา
การศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 17 (2) : 70 - 72.
- ชลิตา แสงโสรจสุข. (2547). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
ของโรงเรียนเสริมปัญญาอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐธัญพงศ์ กลีพันธ์. (2552). ภาพลักษณ์ของพระสงฆ์ในทัศนะของนักเรียนระดับชั้น ม. ต้น
ในอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา).
จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีระพร อูวรรณโณ. (29 มีนาคม 2529). “การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS,” ครุศาสตร์. 15 (2) : 4.
- แนน (นามสมมุติ). เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อภิญา จรุงพัฒนานนท์ เป็นผู้สัมภาษณ์.
(22 พฤษภาคม 2556). ที่ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง
จังหวัดตราด.
- บ้งอร อ้วนล้ำ. (2540). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก :
ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เปลว ปุริสาร. (2543). การศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์แบบโครงการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- พงศ์เทพ เกตุไสว. (2550). ปัจจัยทางสถานการณ์ทำงาน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
การดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็ก. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พรทิพย์ พิชัย. (2542). การเลี้ยงดูเด็ก. กำแพงเพชร : พิมพ์ลักษณ์.
- พรรณทิพย์ แสงนิล. (กรกฎาคม 2544). “ทัศนะการศึกษาปฐมวัย : การสอนแบบโครงการ
กับการเน้นเด็กเป็นสำคัญ,” การศึกษาปฐมวัย. 5 (3) : 5 - 7.
- พรรณิภา พลายนั่น. (2550). การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและ
เด็กประถมศึกษาของโรงเรียนจรรยาวิทยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- พณี วัชยานิม. (2545). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กวัยอนุบาล
ในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธาวี อุดมธรรมานภาพ และคณะ. (2544). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ :
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- รติชน พริยสัถ. (2543). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2549). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
เล็ก (นามสมมุติ). เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อภิญา จรุงพัฒนานนท์ เป็นผู้สัมภาษณ์.
(22 พฤษภาคม 2556). ที่ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไร่ล่อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด.
- วราภรณ์ รักวิชัย. (2540). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ.
- วิรัช ลภรัตนกุล. (2540). การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในวัดไร่ล่อม. (2554). สมุดบันทึกรายชื่อเด็กในศูนย์เด็กเล็กวัดไร่ล่อม.
ตราด : ศูนย์ฯ.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2546). จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ :
ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุชา จันทน์เอม. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา สืบประดิษฐ์. (2536). ทิศทางการพัฒนาศักยภาพสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2538 - 2547). วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุพัตรา สุภาพ. (2536). **สังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ. (2534). **การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย**. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารีรัตน์ ญาณะสร. (2544). **พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การประกอบอาหารเป็นกลุ่ม**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อุทัย บุญโท. (2544). **การศึกษาพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Arnold Gesell, D.E. (1990). **The Action Research Planer**. 3th ed. Victoria : Brown Prior Anderson National Library of Australia Cataloguing In Publication Data.

Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing**. 5th ed. New York : Harper Collins.

Erik H. Erikson. (1978). **Experience in Science for Young Children**. New York : A Division of Litton Educational Publishing.

Gardner, Woword. (1993). **Muliple Intelligence : The Theory in Prattice**. New York : Basic Books.

Hoffman, M.L. (1995). **Moral Development**. In P.H. Mussen (Ed.). **Carmichael' Manual of Child Psychology**. New York : John Wiley and Sons.

Jean Piaget, A.J. (1995). **Project Work : Supporting Children's Need for Inquiry**. London : Allen Lane.

Katz, L.G. and Chard, S.C. (1994). **Art and Creative Development for Young Children**. 3rd ed. New York : Delmar.

Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining sample size for research activities," **Educational and Psychological Measurement**. 30 (3) : 608.

Lee, Jewelry. (1995). **Childhood and society**. 2nd ed. New York : Norton.

MacLean, J.E. (1992). **Holistic development of children**. New Jersey : Harcourt Brace Jovanovich.

Randy, Nesbitt. (1999). **Human characteristic and school learning**. New York : McGraw-Hill.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรวิชัย เกลิมพงษ์	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยา ประทุมยศ	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. อาจารย์รัตนา เพ็ชรสูงเนิน	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
4. ดร.มุกิตา แพทย์ประทุม	รองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม
จังหวัดตราด
5. พระอาจารย์สุบิน ปณีโต	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง
จังหวัดตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ /ว ๑๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรวิทย์ เกลิมพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภูมิ เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วัฒนา บรรเทียงสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ /ว ๑๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยา ประทุมยศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมืองจังหวัดตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภู เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วัฒนา บรรเทงสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ /ว ๑๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวรัตนา เพ็ชรสูงเนิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภู เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วัฒนา บรรเท็งสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ /ว ๑๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.มูทิตา แพทย์ประทุม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภูมิ เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วัฒนา บรรเท็งสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาร่างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ /ว ๑๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

กราบนมัสการ พระอาจารย์สุบิน ปณีโต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภูมิ เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วัฒนา บรรเทงสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

กราบนมัสการเคารพอย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๑๑๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

เนื่องด้วย นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมืองจังหวัดตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภู เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วัฒนา บรรเทงสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้นักศึกษาขอนำแบบสอบถามไปใช้ทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองเด็กก่อนเกณฑ์ในโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาร่างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๑๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดไผ่ล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

เนื่องด้วย นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภู เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วัฒนา บรรเทิงสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้จำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครองเด็กก่อนเกณฑ์ ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดไผ่ล้อม

จึงเรียนมาเพื่อขอพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร นิยมเลี้ยง)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็ก
ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไร่ล้อม อำเภอมือง จังหวัดตราด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้เฉพาะในการเก็บข้อมูลทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี วัดอุปพระสงค์ของแบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบเรื่อง การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมในทัศนะของผู้ปกครองเด็กศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไร่ล้อม อำเภอมือง จังหวัดตราด
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล
ตอนที่ 2 การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม
3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อเพื่อให้การวิจัยดำเนินการไปได้ด้วยความสมบูรณ์ถูกต้อง
4. ข้อมูลที่ตอบในแบบสอบถามและความคิดเห็นของท่านจะใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะเก็บความเห็นไว้เป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะจัดทำออกมาในรูปของกลุ่มบุคคล ดังนั้นจึงไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพการของท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อที่คิดว่าตรงกับความเห็นของท่าน

1. เพศ

- () 1) ชาย () 2) หญิง

2. อาชีพ

- () 1) ค้าขาย () 2) ธุรกิจส่วนตัว
() 3) รับจ้าง () 4) รับราชการ
() 5) พนักงานบริษัท () 6) เกษตรกรรม

3. ระดับการศึกษา

- () 1) ประถมศึกษา () 2) มัธยมศึกษา
() 3) อาชีวศึกษา ป.ว.ส./อนุปริญญา
() 4)ปริญญาตรี () 5) สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว.....บาท

5. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

5.1 วิธีการอบรมเลี้ยงดู

- () 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นการอบรมเลี้ยงดูโดยให้ความรักความเอาใจใส่และความเข้าใจ
- () 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบคาดหวังกับเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองเรียกร้องเอาจากเด็ก เด็กจะต้องทำตามจุดประสงค์หรือความต้องการของผู้ปกครอง
- () 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองปล่อยให้เด็กตัดสินใจทำตามใจตนเอง
- () 4) การอบรมเลี้ยงดูแบบทนุถนอมมาก เป็นการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ผู้ปกครองคอยปกป้องเด็กมากเกินไป ไม่ให้เด็กได้รับความยากลำบากหรืออันตราย

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามคำถามข้างล่างนี้

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านร่างกาย					
1. เด็กเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และหลากหลายมากขึ้น					
2. เด็กช่วยเหลือตนเองในการจับถ้ำยได้โดยไม่ต้องช่วยเหลือ					
3. เด็กสามารถดูแลตนเองให้ปลอดภัยได้					
4. เด็กสนใจที่จะออกกำลังกายเมื่อกลับไปถึงบ้านเสมอ					
5. เด็กใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่เคลื่อนไหวร่างกายได้ เช่น ปีนป่าย กระโดด ขึ้น-ลงบันได					
6. เด็กใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กเคลื่อนไหวได้ เช่น ปั่นดินน้ำมัน จับกรรไกรตัดกระดาษ วาดภาพตามจินตนาการ					
7. เด็กบอกชื่ออวัยวะของร่างกายได้ 2 ภาษา					
8. เด็กขีดเขียนเป็นรูปร่างและอธิบายภาพได้					
9. เด็กเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนต่าง ๆ ตามคำสั่งได้					
10. เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตสมวัย					

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านอารมณ์และจิตใจ					
1. เด็กแสดงท่าทางดีใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง					
2. เด็กร่าเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี เมื่อได้รับคำชมและรางวัลจากผู้อื่น					
3. เด็กช่วยเหลือและแบ่งปันให้กับผู้อื่นได้					
4. เด็กแสดงความรักมีเมตตาต่อสัตว์ ดูแลต้นไม้ตามคำแนะนำ					
5. เด็กรู้จักเก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จ และรักษาของใช้ส่วนตัวได้					
6. เด็กมีความอดทนและรอคอยเมื่อผู้ปกครองขอร้อง					
7. เด็กแสดงออกถึงความสงสารผู้อื่นและสัตว์					
8. เด็กแสดงออกถึงความเห็นใจผู้อื่น					
9. เด็กทำงานศิลปะ ท่องคำคล้องจอง ร้องเพลงให้ผู้ปกครองดูได้					
10. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามเพลงตามแบบเมื่อได้ยินเสียงดนตรี					
ด้านสังคม					
1. เด็กบอกชื่อจริง ชื่อเล่น เพศของตนเองให้ผู้อื่นฟังได้					
2. เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามวัยเมื่อประสบกับปัญหา					
3. เด็กรับประทานอาหารด้วยตนเองจนหมดทุกครั้ง					
4. เด็กล้างหน้า แปรงฟันได้ด้วยตนเอง					

การพัฒนาเด็กแบบองค์รวม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการดูแลเรื่องขับถ่ายได้					
6. เด็กสวมรองเท้าเองได้ (อาจผิดข้าง) โดยผู้ปกครองไม่ต้องช่วยเหลือ					
7. เด็กรู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับกับบุคคลอื่น ๆ					
8. เด็กมีมารยาทในการไหว้ แสดงความเคารพ ต่อพ่อ แม่ และผู้ใหญ่					
9. เด็กมีมารยาทในการฟังและการพูด					
10. เด็กใช้วาจาสุภาพเหมาะสมกับวัย					
ด้านสติปัญญา					
1. เด็กสนทนาโต้ตอบเป็นประโยคได้					
2. เด็กเขียนเป็นเส้นหรือวาดภาพเพื่อบอกเล่า สิ่งที่ตนเองทำได้					
3. เด็กจำแนก จัดกลุ่มสิ่งของต่าง ๆ ตามสี รูปร่าง ลักษณะให้ผู้ปกครองดูได้					
4. เด็กเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 3 อย่าง					
5. เด็กรู้ค่าและบอกค่าของจำนวน 1 - 3 ได้					
6. เด็กเรียงลำดับกิจกรรมที่ตนเองทำในศูนย์ ให้ผู้ปกครองฟังได้					
7. เด็กเก็บข้อมูลโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้					
8. เด็กฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อื่นได้					
9. เด็กบอกความต้องการขั้นพื้นฐานให้ผู้อื่นรับรู้ได้					
10. เด็กมองภาพ ชีภาพ พร้อมกับออกเสียง ตามผู้อื่นได้					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวอภิญญา จรุงพัฒนานนท์
วัน เดือน ปีเกิด	15 มีนาคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	78 ถนนชัยมงคล ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดตราด 23000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูผู้สอนเด็ก
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมารดานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตราด
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดตราด
พ.ศ. 2548	อนุปริญญาศิลปศาสตร ศศ.บ. (ออกแบบประยุกต์ศิลป์) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2551	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (ศิลปกรรม) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2553	ครุศาสตรบัณฑิต ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2557	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี